

OPEN SOCIETY GEORGIA FOUNDATION
ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო

გამოცემა მომზადებულია ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ფინანსური მხარდაჭერით. ისტორიების ავტორების მიერ მასალაში გამოთქმული მოსაზრება შესაძლოა არ გამოსატყვედეს ფონდისა და ორგანიზაცია „ციხის საერთაშორისო რეფორმის“ პოზიციას. შესაბამისად, ისინი არ არიან პასუხისმგებელნი მასალის შინაარსზე.

ქალები ბისმოსებს მიღმა

ისტორიების კრებული

რედაქტირება: ცირა ჭანტურია; მირანდა მერკვილაძე

გამოცემაში გამოყენებული ფოტოების ავტორი: ანტონიო დი ვიკო

ისტორიების კრებული მომზადდა საერთაშორისო ორგანიზაცია „ციხის საერთაშორისო რეფორმის“ პროექტის „საქართველოს სისხლის სამართლის სისტემაში გენდერ-სპეციფიკური საჭიროებების ადვოკატირება ქალთა უფლებების გაუმჯობესებისათვის“ ფარგლებში, ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ (OSGF) ფინანსური მხარდაჭერით. პროექტი მიზნად ისახავდა სისხლის სამართლის სისტემაში ქალთა მიმართ „ქალ პატიმართა მოპყრობისა და მსჯავრდებულ ქალთა არასასაპატიმრო ღონისძიებების შესახებ გაეროს წესების“ („ბანგკოკის წესები“) შესაბამისი მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობას.

კრებული მოიცავს პატიმარი და ყოფილი პატიმარი ქალების ისტორიებს, სადაც მოთხრობილია ციხეში გატარებული პერიოდის შესახებ, პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის იმ ნეგატიურ ფაქტორებზე, რამაც გავლენა მოახდინა მათ მიერ მზრუნველობითი ვალდებულებების შესრულებაზე, კერძოდ შვილებისა და ოჯახის მიმართ და პროფესიულ საქმიანობის თვალსაზრისით. კრებული ასევე მოიცავს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი ქალების ისტორიებს, რამაც განაპირობა მათ მიერ დანაშაულის ჩადენა.

ისტორიების კრებულის მიზანია, სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება სისხლის სამართლის სისტემაში ქალთა გენდერ-სპეციფიკურ საჭიროებებზე და პატიმრობის უარყოფით გავლენაზე.

თავდაპირველად, დაგეგმილი იყო ოცდაათზე მეტი ისტორიის დაბეჭდვა. ისტორიების მოძიების მიზნით ორგანიზაცია დაუკავშირდა სამოცზე მეტ პატიმარ თუ ყოფილ პატიმარ ქალს. მათთვის შეთავაზებული იქნა ანონიმურობის დაცვა და ფოტოს არაიდენტიფიცირებადობის უზრუნველყოფა. პირველადი თანხმობის მიუხედავად, უმეტესობამ გადაიფიქრა კრებულში დასაბეჭდად ისტორიის დანერა. ბევრმა, უარის მიზეზად, ძველი იარების გახსნისა და ტკივილის გახსენების შიში დაასახელა. დანარჩენებმა კი ოჯახის წევრების თხოვნით ან სულიერი მოძღვრის რჩევით შეცვალეს პირველადი გადაწყვეტილება. შესაბამისად, წინამდებარე კრებულში გადმოცემულია ცამეტი ქალის ისტორია.

პერიზვილი ვაკონა

„ამჟამად ვარ 67 წლის და მყავს ერთი შვილი.

ჩემი სასამართლო პროცესები დაიწყო 2007 წლის 20 აგვისტოს და 21 აგვისტოს მოსამართლე დავით კეკენაძემ უკვე მომი-საჯა უვადო პატიმრობა, რასაც ითხოვდა კიდევ პროკურორი ფელიქს ჯალალონია. იმ დროს გახლდით 58 წლის. უვადო პატიმ-

რობის შეფარდების პარალელურად, განა-ჩენით დამეკისრა ჯარიმა 150 000 ლარის ოდენობით, „სასამართლოსადმი უპატივ-ცემლობის გამოხატვისთვის“, რაც ჩემს მიერ საბოლოო სიტყვის თქმაზე უარმა გამოიწვია, კონკრეტულად კი მოსამართ-ლის შეკითხვაზე თუ რა იყო ჩემი საბოლოო სიტყვა, ვთქვი აზრი არა აქვს თქვენთან სა-უბარს-თქო.

რა თქმა უნდა, ფსიქოლოგიურად უმძიმესი იყო უვადო პატიმრობის აღქმა. მოსჯიდან ექვსი თვის მანძილზე ქუთაისის ციხეში ვიყავი სრულიად იზოლირებული, მარტო. არ მქონდა კუთვნილი, თუნდაც დღეში ერთი საათით, გასეირნების გამოყენების უფლება. არ იყო ბანაობის საშუალება. ონკანში არ მოდიოდა თბილი წყალი. ვბანაობდი ონკანიდან წამოსული ცივი წყლით, რამაც, რა თქმა უნდა, ჩემს ასაკში დიდი დაღი დაასვა ჯანმრთელობას. მეძინა ე.წ. „ნარზე“, რაც წარმოადგენდა რკინის კონსტრუქციის საწოლზე დაგებულ ფიცარს, ლეიბისა და ნებისმიერი სახის საფენის თუ თეთრეულის გარეშე. პარალელურად, მიმდინარეობდა ჩემზე ფსიქოლოგიური ზეწოლა, ყოველდღიურად, მაშინდელი ძალოვნების მხრიდან, რომლებიც ჩემგან ითხოვდნენ კონკრეტული გვარების დასახელებას.

მომდევნო რვა წლისა და ხუთი თვის მანძილზე სხვა უვადო პატიმარ ქალთან ერთად ვიყავი სრულიად იზოლირებული, მონყვეტილი გარე სამყაროს. თუმცა, სასჯელალსრულების დაწესებულების თანამშრომელთა გულისხმიერება, ადამიანურობა და ყურადღებიანობა მაძლებინებდა. მთლიანად და თითოეული მათგანის ამ

თვისებებმა შემიმსუბუქა მძიმე ხვედრი და შეიძლება ითქვას, სიცოცხლე მაჩუქა.

2015 წლის 3 მარტის პრეზიდენტის ბრძანებულებით შეგვიწყალეს უვადო პატიმარი ქალები (სამნი ვიყავით) და უვადო პატიმრობა კონკრეტული ვადით თავისუფლების აღკვეთით შეგვიცვალეს. ამ დროისთვის მე უკვე გახლდით 66 წლის და მივმართე ჯანდაცვის სამინისტროსა და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის მუდმივმოქმედ კომისიას ასაკობრივი ნიშნით ჩემი გათავისუფლების თხოვნით, რაც ეხებათ პატიმარ ქალებს 65 წლის ასაკიდან. პასუხად სასჯელაღსრულების დანესებულებამ მიიღო ჩემ გათავისუფლებაზე უარი. გადაწყვეტილება გავასაჩივრე სააპელაციო სასამართლოში, საიდანაც ასევე უარი მივიღე, რაც დასაბუთებული იყო იმით, რომ ჩემი ჯანმრთელობის მდგომარეობა არ ითვალისწინებდა ვადაზე ადრე გათავისუფლებას.

პატიმრობაში ყოფნის პერიოდში ჩემს შვილთან ვიყენებდი ხანმოკლე პაემნების უფლებას, თუმცა ბოლო ოთხი წელია იგი მეუღლესთან ერთად ცხოვრობს საზღვარ-

გარეთ, შესაბამისად, მასაც ველარ ვნახულობ. ამჟამად მასთანაც და სხვა ნათესავებთანაც ინტენსიური სატელეფონო კავშირი მაქვს.

ჩემთვის, ჩემს ასაკში ყველაზე მნიშვნელოვანი ოჯახთან ყოფნაა. ოჯახთან, რომელსაც უკვე ამდენი წელია მონყვეტილი ვარ.

დიდი იმედი მაქვს, რომ ახლანდელი ხელისუფლების პირობებში აღარ არიან ისეთი უგულო მოსამართლეები, რომლებსაც (ისე, როგორც ეს ჩემს შემთხვევაში მოხდა), ერთი ხელის მოსმით, საქმის შესწავლის გარეშე, ზემოდან მითითებით, ვილაცის ინტერესების შესაბამისად შეუძლიათ სულ რაღაც ორი მცირე სასამართლო მოსმენით გამოუტანონ ადამიანს ფაქტობრივად სასიკვდილო განაჩენი“.

ისტორიების კრებული

თინათინ ჯობლიძე

„ამჟამად ვარ 48 წლის და მყავს ორი შვილი და ორი შვილიშვილი.

დამაკავებს 2008 წლის 10 თებერვალს 260-ე და 262-ე მუხლით. სასამართლო პროცესი წარიმართა არაობიექტურად,

გამომდინარე იქიდან, რომ თავად სახელმწიფო ბრალმდებლისგან (პროკურატურისგან) მათთვის გადაცემული იყო ერთი მონმის ჩვენების საფუძველზე შეითხნილი საქმე. აქედან გამომდინარე, ჯალათმა მოსამართლემ დავით მამისეიშვილმა ოდ-

ნავი ეჭვიც არ შეიტანა საქმის მასალების და გამოძიების „ფანტაზიის“ დონეზე ჩატარებაში და უტიფრად მომისაჯა უვადო პატიმრობა, რაც იმას ნიშნავს, რომ არაფრად ჩააგდო არც ჩემი სუფთა, არანასამართლევნი წარსული და ასევე ჩემი ორი შვილი, რომლებიც იმ პერიოდისთვის იყვნენ არასრულწლოვნები (15 და 16 წლის) და ისინი დატოვა დეიდის ამარა, ვინაიდან მე ვიყავი განქორწინებული და ჩემი შვილებისთვის მამაც მე ვიყავი და დედაც. ჩემი დაჭერის წუთიდანვე ჩემმა შვილებმა სულიერი ტრავმა მიიღეს, რომელიც დღემდე მოჰყვებათ.

მინდა მოკლედ მოგიყვებთ ჩემი ციხეში გატარებული წლების შესახებ, რომელშიც არეულია ტრაგედია და კომედია, ცრემლი და ღიმილი, სევდა და სიხარული, მონატრება და დავინწყება, ყველაფერ ამასთან ერთად კი - შეჩვევა და გადაჩვევა. ციხის გავლენა, მოგეხსენებათ, პოზიტიური არაფრით იქნება, ვინაიდან შვილებთან განშორება უკვე საკმარისია იმისთვის, რომ თავს განადგურებულად გრძნობდე.

როცა სასამართლომ უვადო პატიმრო-

ბა მომისაჯა, ჩემთვის დაღამდა დღე, თვე, წელი და ფაქტიურად იმ წამს გაჩერდა ჩემი გული, შეწყდა სუნთქვა, აღარ არსებობდა ჰაერი, მაგრამ საკვირველი ის იყო, რომ ცოცხალი ვიყავი. ცოცხალი ვიყავი მხოლოდ და მხოლოდ გონებით, რომელიც იმპულსურად წამის ინტერვალით მახსენებდა ჩემს შვილებს, ოჯახს, მათ პრობლემებს, მათ განცდებს ჩემ მიმართ რომ გააჩნდათ და მახსენებდა, რომ მე ვიყავი მათი დიდი ტკივილი.

გადიოდა დღეები, თვეები, წლები... ხან მეჩვენებოდა, რომ დრო ჩერდებოდა, ხან კი, პირიქით - გარბოდა. ხან ვფიქრობდი, ცხოვრებისეული ამოცანა მქონდა ამოსახსნელი, ხან კი, მეგონა პირიქით, რომ ცხოვრებისეული ამოცანა შეცდომით ამოვხსენი და უვადო პატიმრად სწორედ ამიტომ შევირაცხე. ისეთი დღეებიც მქონდა, რომ თითქოს გონება მიჩერდებოდა, ჩემს მეხსიერებაში ნელ-ნელა იკარგებოდა თავისუფალი ცხოვრების მოგონებები და მათ ადგილს ჩემი საკნის რკინის ხმა ავსებდა. იმ საკნის, სადაც 7 წელი მართოდმართო ვიცხოვრე.

ჩემში ყველაფერი დამოუკიდებლად

ისტორიების კრებული

ხდებოდა. ამას ვერც ვებრძოდი და ვერც ვენინააღმდეგებოდი. თითქოს არაფერი მანუხებდა, მაგრამ ყველაფერი მტკიოდა. თითქოს სიხარულის გრძნობა აღარ არსებობდა, მაგრამ მაინც მიხაროდა რაღაც-რაღაცები, მაგალითად როცა ჩემს შვილებს და ოჯახის წევრებს პაემანზე ვხვდებოდი.

ასე გადიოდა დრო. ლოცვის ძალით მეც გამითენდა დღე, როცა პრეზიდენტმა შემინ-

ყალა და გავხდი ვადიანი პატიმარი. ეს იყო ჩემი მეორედ დაბადების დღე. გონებაში აღსდგა იმედის, სიხარულის, ოცნების და მომავალზე ფიქრის უჯრედები და დღეს უკვე ამ რწმენით მივყვები ციხის ცხოვრების დინებას. ვიცი თექაზე მუშაობა, ხელსაქმე, კერვა, ქსოვა, ქარგვა და ვმუშაობ კიდევ. დრო სწრაფად გადის, როცა საქმეს ვაკეთებ.

მეც დამიდგება ის ბედნიერი დღე, როცა ჩემს შვილებს და ოჯახს დავუბრუნდები.

ჩემს შვილებს, რომლებიც მოუთმენლად ელიან ჩემს ოჯახში დაბრუნებას. სამწუხაროდ, ჩემი უვადო პათიმრობის ვადიანით შეცვლას ვერ მოესწრო ჩემი მშობელი მამა. ეს ჩემი დიდი ტკივილია. დარდი, რომელიც სიცოცხლის ბოლომდე გამყვება.

ნეტავ, რას ფიქრობს ან ფიქრობდა ჩემი მოსამართლე, რომელმაც უვადო პათიმრობა ისე მომისაჯა, ერთი წამითაც არ დაფიქრებულა. მინდა გაგიზიაროთ ჩემი ლექსი, რომელიც დავწერე უვადო პათიმრობის მოსჯიდან მეორე დღეს“.

„თავი სიზმარში მეგონა
და მოწყვეტილი დაფჯევი
„უვადო“ - გაისმა
იმ დასანვავ დღეს, ავბედითს.

იქვე ადგილზე გავქვავდი,
განაჩენი რომ წარმოსთქვეს
თითქოს ტკბილეულს მაძლევდნენ
ისე ადვილად წარმოსთქვეს.

ნუთუ მართლა?
გამიმეტე ღმერთო განა?
ეს უვადო ჩემი წლები
სასაფლაოს ქვებსა გვანან.

მაგრამ მაინც ვერ წამაქცევ
მე არასდროს დაგნებდები
მე არც სულით დავეცემი
და არასდროს დავბერდები.

მე სულ მალე დავბრუნდები
მე უფალი არ დამაქცევს
ეს უვადო პათიმრობაც
ვერც მომკლავს და ვერც წამაქცევს“.

ნინო სახეივნილი

„მე ვარ ნინო ვალერიანის ასული ხაბეიშვილი, დაბადებული 1990 წლის 6 აპრილს, ქ. ქობულეთში, ციხისძირი. მყავს ოჯახი, და 2 მცირეწლოვანი ვაჟი. ვარ ქვრივი. ამჟამად ვიმყოფები სასჯელაღსრულების #5 დანესებულებაში.

ჩემი უფროსი ვაჟი არის 5 წლის, უმცროსი 4 წლის. უმცროსი შემეძინა სასჯელის მოხდის პერიოდში, 2012 წლის 1 აგვისტოს.

2010 წლის 25 ოქტომბერს შევქმენი ოჯახი ჩემს მეუღლესთან, რომელიც, როგორც შემდეგ გავიგე, იყო პათოლოგიურად მსმელი, და ასევე იყო ძალიან ეჭვიანი. დაოჯახებიდან მალევე დაიწყო დაღევა და დათრობა, და როგორც თავის დედ-მამაზე, ასევე ჩემზე ახდენდა ფიზიკურ და სიტყვიერ შეურაცხყოფას. დედამთილი გარდამეცვალა როცა მე 6 თვის ფეხმძიმე ვიყავი. როცა ჩემმა ოჯახმა გაიგო ჩემი მეუღლის მხრიდან ჩემდამი ძალადობის შესახებ, რამდენჯერმე წამიყვანეს თავისთან, თუმცა ჩემს მეუღლეს მაინც ვურიგდებოდი, უპირველეს ყოვლისა იმიტომ, რომ მე ის მიყვარდა და მალე

შვილს ველოდებოდი, არ მინდოდა ჩემი შვილი მამის გარეშე გაზრდილიყო, არ მინდოდა ოჯახის დანგრევა. ჩემი მეუღლე ყოველი ჩხუბის, ცემის, შეურაცხყოფის შემდეგ, ბოდიშებს იხდიდა. ვენდობოდი და სულ მეგონა ის შეიცვლებოდა და აღარ იქნებოდა ისეთი ცუდი. მისი აგრესიის გამო თითქმის მთელი ორსულობის პერიოდი ვიმყოფებოდი საავადმყოფოში, რაზედაც პოლიციელების შედგენილი ოქმებიც არსებობს (რადგან ექიმები იძახებდნენ მათ). შემდეგ კი, 2011 წელს შეგვეძინა ვაჟი. ჩემს მეუღლეს ჰყავდა 2 ქალიშვილი პირველი ქორწინებიდან. ჩემი შვილის დაბადებამდე ერთმანეთთან ძალიან კარგი ურთიერთობა გვქონდა, თუმ-

ცა ჩემი მეუღლის შვილებს არ უნდოდათ, რომ მე შვილი გამეჩინა, მითუმეტეს ვაჟი. ხოლო შემდეგ, როცა შვილი შეგვეძინა, ჩემი მეუღლე ცდილობდა, რომ „გამოსწორებულიყო“ და აღარ დაეღია, ცდილობდა ნორმალურ ცხოვრებას დაბრუნებოდა, რაც ჩემს გერებს არ სიამოვნებდათ, და ცდილობდნენ რაიმე მიზეზი ეპოვათ, რომ სახლში ჩხუბი მომხდარიყო. ჩემი მულები კი სულ პრეტენზიას გამოთქვამდნენ, არ უნდოდათ, რომ ჩემს მეუღლეს ემუშავა.

2011 წლის 11 დეკემბერს, ჩემი მეუღლე გარდაიცვალა (მოხდა მკვლელობა), რომელიც ბრალად მე დამედო. დაკავების დროს ქალაქ ქარელის რაიონული პოლიციის განყოფილებაში მიმიყვანეს. მე ვიმყოფებოდი ჩემს მეუღლესთან საავადმყოფოში (ჩემი მეუღლე დაჭრილი იყო და მე სასწრაფო დახმარებით საავადმყოფოში მივიყვანე) და იქიდან წამიყვანეს. დაკითხვის დაწყებამდე მომაცენეს ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხყოფა, გამომძიებელმა აკაკი შუბითიძემ მითხრა დამენერა აღიარებითი ჩვენება, მეუბნებოდა - „თქვი, რომ შენი მეუღლე შენ მოკალიო“. მე გამომძიებელ შუბითიძეს მოვუყევი რაც მოხდა რეალურად - ჩემი მეუღლე სახლში მოვიდა ნასვამ მდგომარეობაში და დაიწყო ჩხუბი, შემეხო ხელით. სახლში მე და ჩემი 3 თვის ვაჟი ვიმყოფებოდით. მე შევეძელი ოთახიდან გამოსვლა და ავედი სახლის მეორე სართულზე, საიდანაც ვცდილობდი პოლიციაში დარეკვას დახმარებისთვის, რადგან შემეშინდა, რომ ბავშვს რამეს დაუშავებდა (ადრეც რამდენჯერმე იყო უბნის ინსპექტორი, და ჩამოგვართვეს ხელწერილის სახით ოქმი, სადაც დაფიქსირებულია სხვა, მსგავსი ფაქტები). ჩემი მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ მე დამაბრალეს მისი მკვლელობა, მხოლოდ იმიტომ, რომ ის მცემდა და სხვა საფუძვლის გარეშე ჩათვალეს, რომ მე სამაგიერო გადავუხადე ამისთვის. პოლიცი-

რად - ჩემი მეუღლე სახლში მოვიდა ნასვამ მდგომარეობაში და დაიწყო ჩხუბი, შემეხო ხელით. სახლში მე და ჩემი 3 თვის ვაჟი ვიმყოფებოდით. მე შევეძელი ოთახიდან გამოსვლა და ავედი სახლის მეორე სართულზე, საიდანაც ვცდილობდი პოლიციაში დარეკვას დახმარებისთვის, რადგან შემეშინდა, რომ ბავშვს რამეს დაუშავებდა (ადრეც რამდენჯერმე იყო უბნის ინსპექტორი, და ჩამოგვართვეს ხელწერილის სახით ოქმი, სადაც დაფიქსირებულია სხვა, მსგავსი ფაქტები). ჩემი მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ მე დამაბრალეს მისი მკვლელობა, მხოლოდ იმიტომ, რომ ის მცემდა და სხვა საფუძვლის გარეშე ჩათვალეს, რომ მე სამაგიერო გადავუხადე ამისთვის. პოლიცი-

აში კი 19 დღის ფეხმძივით ქალს მომაცენეს ფიზიკური (ცემა) და სიტყვიერი შეურაცხყოფა, ამის დამტკიცება დღესაც შეუძლებელია და თითქოს ეს არაფერს ნიშნავს. ჩემმა უმცროსმა გერმა სასამართლოზე თქვა როგორ გაიგონა, რომ პოლიციელე-

ბი მელაპარაკებოდნენ მე და როცა ვკითხვერა დავწერო, მე არ ჩამიდენიათქო, პოლიციელმა როგორ მითხრა - მე რა ვიცი, რაც გინდა ის დაწერე, დაწერე რომ შენ მოკალი, ეჭვიანობის ნიადაგზეო. ამის შემდეგ 20-30 ადამიანის წინაშე გამოვიდა ჩემი დამკითხ-

ველი გამომძიებელი და მათ უთხრა, რომ ნინომ მოკლა, აღიარაო (მე ეს სასამართლოზე გავიგე). ნუთუ გამომძიებელს ჰქონდა ამის უფლება? ჯერ ერთი, სანამ სასამართლო დაიწყებოდა მანამ თქვა ეს, და მერე მეორეც ეს ტყუილი იყო. მოსამართლემ არ გაითვალისწინა ჩემი მდგომარეობა (ფეხმძიმობა) და სასამართლო ირიბი მონმეებისა და ყალბი თუ არასაკმარისი მტკიცებულებებით წაიყვანა, და ისე განმისაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლის ვადით. ჩემმა პროკურორმა არ აიღო ჩემი თითის ანაბეჭდები. ასევე, არ მოუთხოვია, ჩემი, ჩემი მამამთილისა და ჩემი მეუღლის ხელწერილები, არ ჩაუნიშნია ექსპერტიზა ჩემი მეუღლის ქრილობის არხის სიგრძის დასადგენად. ასევე, არ განუხილიათ ვერსია შეეძლო თუ არა მას ჩაედინა თვითმკვლელობა (ჩემს მეუღლეს ამის მცდელობა მანამდეც ხშირად ჰქონდა).

მოგახსენებთ, რომ დაკავების დღიდან დღემდე, ვცდილობ ჩემი უდანაშაულობის დამტკიცებას, მაგრამ ამოდ. 2015 წლის ნოემბრის თვეში შევიტანე სარჩელი თბილისის სააპელაციო სასამართლოში „ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო“,

მაგრამ მათ უცვლელად დატოვეს განაჩენი. შემდეგ, დეკემბრის თვეში უზენაეს სასამართლოში გავასაჩივრე და 2016 წლის 1 ივნისს დააკმაყოფილეს ჩემი სარჩელი და გადასცეს ისევ სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვის შესახებ. 2016 წლის 22 აგვისტოს კი ყველაფერი ისევ უცვლელი დარჩა. 2016 წლის 16 სექტემბერს კვლავ გავასაჩივრე უზენაეს სასამართლოში და ველოდები, არ ვიცი რა იქნება. მსურს, რომ გამოიძიონ ჩემი ახალი გარემოება, ძველი საქმე და შემდეგ გამოიტანონ გადაწყვეტილება. თბილისის სააპელაციო სასამართლოში მოვითხოვე დასწრება, მათ კი უარი მითხრეს. მჯერა, რომ უზენაეს სასამართლოს სხდომას დავესწრები.

სასჯელის მოხდის პერიოდში დაწესებულებაში ვარ ჩართული ფსიქო-სოციალურ სარეაბილიტაციო პროგრამებში. მათ შორის - არასამთავრობო ორგანიზაციის „ადამიანი, კანონი, თავისუფლება“ ტრენინგში სამოქალაქო განათლების შესახებ, დაწესებულების სოციალური მუშაკების მიერ განხორციელებულ ტრენინგებში „ცხოვრების ჯანსაღი წე-

ისტორიების კრებული

სისა და კოგნიტური და სოციალური უნარების შესახებ“ და „მსჯავრდებულის უფლებები“, ტრენინგი - ოჯახური სირთულეების შესახებ, კომპიუტერული და საოფისე პროგრამების საბაზისო კურსი, ტრენინგი - ადამიანით უკანონო ვაჭრობის (ტრეფიკინგი) შესახებ. მაქვს ყოველდღიური ხელმისაწვდომობა სოციალური მუშაკის სერვისთან და შემიძლია მივმართო კონსულტაციისთვის. ასევე, გავლილი მაქვს ასოციაცია „ქალი და ბიზნესის“ თექის კურსები, სასტუმროს მენეჯმენტი, მცირე ბიზნესის წარმოება, კოსმეტოლოგიის, სტილისტის, „ბანგკოკის წესების“ შესახებ ტრენინგები. ჰუმანიტარული ცენტრი „აფხაზეთის“ კურსები - გიტარაზე დაკვრა, სტილისტი, მებაღეობა, ქარგვა. ასევე, ვესწრებოდი ინგლისური ენის კურსებს (გაკვეთილებს) დაწესებულების ბიბლიოთეკაში; ასევე, გავლილი მაქვს პროფესიული კოლეჯი „მოდუსის“ - ინგლისური ენის კურსები; კოლეჯი „სპექტრის“ - მართვის მონმობის თეორიული კურსი „B“ კატეგორია; კოლეჯი „იკაროსის“ - გიდის კურსები (ტურიზმი და ელექტრონული ბაზები

Access); კოლეჯი „მერმისის“ - კომპიუტერული გრაფიკა; კოლეჯი „მერმისის“ გერმანული ენის კურსები და კოლეჯი „იკაროსის“ ტურ-ოპერატორის კურსები. ვესწრები და მონაწილეობას ვიღებ კულტურულ ღონისძიებებში. წარმოვადგენ ჩემ ხელნაკეთ ნივთებს. მონაწილეობა მივიღე ღონისძიებებში „ქართული კალიგრაფია“ და „პატიმრების წერილები ბავშვებს“.

სასჯელის მოხდის პერიოდში ჩავერთე სასჯელის ინდივიდუალურ დაგეგმვაში, ვიღებ ფსიქოლოგიურ კონსულტაციებს დაწესებულების ფსიქოლოგისა და ასევე პენიტენციური დეპარტამენტიდან მოვლენილი ფსიქოლოგისგან. სისტემატურად ვსარგებლობ დაწესებულების საბიბლიოთეკო მომსახურებით.

ყველა ზემოაღნიშნული სერვისი ჩემთვის დამაკმაყოფილებელი და მისაღები იყო. ასევე მაქვს სურვილი გათავისუფლების შემდეგ ჩავერთო სხვადასხვა სერვისებში და მქონდეს ურთიერთობა ფსიქოლოგთან, რომელთა შესახებაც შევიტყვე დაწესებულებაში სწავლის პერიოდში. ასევე, მსურს მივიღო უმაღლესი განათლება.

ჩემთვის ფსიქოლოგიურად ძალიან მძიმე გადასატანი იყო, როცა 2 წელი ჩემი ვაჟი ჩემს მკლავებში იზრდებოდა და შემდეგ მე ის ჩემს დასთან გავუშვი საცხოვრებლად. მდგომარეობას ამძიმებს ის, რომ ბავშვს აქვს გულთან დაკავშირებული პრობლემები.

დღემდე ციხიდან ვცდილობ ჩემი უდანაშაულობის დამტკიცებას, მაგრამ არავინაა, რომ დამენმაროს. ჩემი დაკავების შემდეგ, 2013 წელს გარდამეცვალა მამა, რომლის დატირება და უკანასკნელ გზაზე გაცილებაც კი ვერ შევძელი. ასევე, ჯანმრთელობის მხრივ პრობლემები შემექმნა.

ისტორიების კრებული

უარი მეთქვა პირობით ვადამდე გათავისუფლებაზე. ჩემს ოჯახთან მაქვს ძალიან კარგი ურთიერთობა, და მეხმარებიან მორალურად.

ნუთუ სამართალი არსად არის? იმედი მაქვს, სიმართლის დამტკიცებას შევძლებ, მხოლოდ უფლის იმედი მაქვს და მნამს, რომ იქნებ ვინმემ წაიკითხოს ეს წერილი, რომელიც დავწერე ციხიდან. წერილი გულგატეხილი ქალის, დედის, რომელსაც ცხოვრება დაუმახინჯეს და ციხის კედლებშიც ვერ პოულობს სიმართლეს. ჩემთვის ძალიან მძიმე იყო ამ წერილის დაწერა და იმ ყველაფრის გახსენება, რა უბედურე-

ბაც დამატყდა 2011 წელს.

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ ჩემი მდგომარეობა და მიგულშემატკივროთ ჩემი სიმართლის დამტკიცებაში. მინდა ჩემს ოჯახს, შვილებს, საზოგადოებას დავუბრუნდე ჩემი სიმართლით, მინდა ის დალი ჩამოვირეცხო, რაც პროკურორმა ჩუბინიძემ ბრალად დამდო. მინდა ახალი ცხოვრება ახალი ფურცლით დავიწყო. მე მჯერა თქვენი გულისხმიერების და მადლობას მოგახსენებთ ყველას ამ წერილის წაკითხვისთვის.

უფალი გფარავდეთ თქვენ და თქვენს ოჯახს“.

ნათია დევიძე

„მე ვარ ნათია დევიძე. 26 წლის. მყავს ოჯახი - დედა, მამა, ძმები და ერთი და. ასევე, მცირეწლოვანი შვილი, რომელიც 4 წლის და 7 თვისაა.

ჩემი ოჯახი არის სოციალურად დაუცველი. ეს ჩემი დანაშაული ჩამადენინა გაჭირვებულმა ცხოვრებამ. არასრულწლოვანი

ვიყავი, როცა პირველად დამაკავეს. სასჯელი რომ მოვიხადე და გავთავისუფლდი სურვილი მქონდა, რომ მემუშავა და წესიერად მეცხოვრა, მაგრამ ეს ხომ საქართველოა, სადაც უმუშევრობა მძვინვარებს. თანაც, თუ ნასამართლევი ხარ, ეს კიდევ უფრო გიმცირებს სამსახურის პოვნის შესაძლებლობებს. სადაც მივედი სამსახურის სათხოვნელად,

არსად მიმიღეს, რადგან ნასამართლევი ვიყავი. ამიტომ, როცა ძალიან გამიჭირდა, იძულებული ვიყავი ისევ უწესო ცხოვრებას დავბრუნებოდი, რადგან შვილი მერჩინა.

იმ დღეს, როდესაც დამაკავეს, ჩემი შვილი იმყოფებოდა ჩემთან ერთად. ბავშვი როდესაც ხელიდან გამომგლიჯეს, მაშინ მივხვდი, რომ მთელი სამყარო თავზე დამეცა. ის იყო ყველაზე დიდი ტკივილი ჩემს ცხოვრებაში. მივხვდი, რომ დანაშაულს აღარასოდეს ჩავიდენ. ჩემი ბავშვის გადასარჩენად ჩადენილმა დანაშაულმა, ისევ ჩემი ბავშვი დააზარალა. ჩემი შვილი იმყოფება ობოლთა და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატში. აქ, სასჯელაღსრულების დანესებულებაში ყოფნის

პერიოდში, სულ სამჯერ მყავს ნანახი. რაც შეეხება ჩემი ოჯახის წევრებს, სამი წლის მანძილზე არ მინახავს არც ერთი მათგანი.

გარეთ ყოფნის დროს ასევე ვიყავი ძალადობის მსხვერპლი. ეს არავისთვის მითქვამს, იმიტომ, რომ არავინ გამოიძიებდა, მაშინდელი მთავრობის იმედი არ მქონდა. მაშინ ყოველთვის უსამართლობა იყო. არ ვიცოდი ვისთვის უნდა მიმემართა.

ძალიან დავიღალე. თუკი რაიმე სახის ძალადობა არსებობს ყველა გავლილი მაქვს. ამაზე პასუხი კი არავის უგია. ჩემი ცხოვრება თავდაყირა დადგა. მთელი ცხოვრება ჯოჯოხეთად მექცა. ცამეტი წლიდან ქუჩაში ვცხოვრობდი და ქუჩისა და ციხის მეტი არაფერი მინახავს. ეს ყველაფერი გაჭირვების გამო მოხდა. ოცდახუთი წლის გოგოს, სამი ოპერაცია მაქვს გაკეთებული. დღეს ჯანმრთელი ადამიანებიც აღარ სჭირდებათ და მე ეხლა ვის რაში დავჭირდები.

მაგრამ მე გადაწყვეტილი მაქვს, რომ ჩემი შვილის გამო ვიბრძოლებ, რომ რაც მე გავიარე ის ჩემმა შვილმა არ გაიაროს. მინდა, რომ ნორმალური ცხოვრება ჰქონდეს ჩემთან და ჩემს ოჯახთან ერთად.

მეც მინდა ნორმალური ცხოვრება მქონდეს. აღარ მინდა ეს ციხე და ქუჩა, ძალიან დავიღალე. პატარა აღარ ვარ, რომ პასუხი არ მომეთხოვოს. ის ბავშვური ასაკი გავიარე და ახლა ზრდასრული და ჩამოყალიბებული ადამიანი ვარ. მე ვიცი და ვგრძნობ, რომ ჩემს შვილს გვერდით

ვჭირდები. მას ახლა არც მამა ჰყავს და არც დედა. მისთვის ახლობელი არც არავინ არსებობს. არ ვიცი რა უყვარს, არ ვიცი რითი ხარობს. ახლა ეს არის ჩემი ცხოვრება. ველოდები გათავისუფლებას, რომ მერე ჩემი დრო ბავშვზე ზრუნვას დავეუთმო“.

თეა სირაძე

„მე თეა სირაძე ვარ და გადავწყვიტე ჩემი ცხოვრების ბიოგრაფია მოგიყვებო. ერთ პატარა გოგონას არასოდეს ჰქონია დალხენილი ცხოვრება. ჩემს ცხოვრებაში ბევრი სირთულეც იყო, გაჭირვებაც, შიმშილიც და ცოტა სიხარულიც. მაგრამ რაც მთავარია, ლამაზი მშობლები მყავს და ერთი დაიკო. ჩემი მშობლები ძალიან პატიოსნები არიან, სამართლიანები, კეთილსინდისიერები, და უკეთილშობილები. მე ამაყი ვარ ეგეთი თბილი და ტკბილი მშობლები რომ მყვანან.

ძალიან პატარა ასაკში გავთხოვდი და არ გამიმართლა. გავთხოვდი თუ არა ცხრა თვე ნახევარში დავქვრივდი და დავრჩი ფეხმძიმედ. მე ჩემი მეუღლე ძალიან მიყვარდა, მისმა სიკვდილმა ჩემი ცხოვრება თავდაყირა დააყენა, ფეხებიდან მინა გამომეცალა. საკუთარი თავიც მეცოდებოდა და შვილიც, რომელიც უმამოდ დარჩა. ჩემი მეუღლე კი ისე წავიდა იმქვეყნად, შვილი არ უნახავს. მთელ სამყაროზე ვიყავი გაბრაზებული, რწმენა დაეკარგე, სიცოცხლე აღარ მინდოდა. დიდი ძალისხმევით ფასად და საკუთარ თავთან ბრძოლით ჩემი

თავი ავიყვანე ხელში, ჩემს თავს შევძახე შვილის გულისთვის უნდა იცოცხლო. არ ვიცი როგორ, მაგრამ როგორღაც შევძელი. დღეები გადიოდა, თვეები გადიოდა და პატარა გოგონაც გაჩნდა. ის ჩემი ნათელი წერტილია. ჩემი ცხოვრების აზრი, სუნთქვა და მაცოცხლებელია. ძალიან მიჭირდა მეც და ჩემს ოჯახსაც. ისე აღმოჩნდა, რომ ქმარი როდესაც გიკვდება მერე აღარავის სჭირდება.

გავიდა რამდენიმე წელი და ვიპოვე ჩემი მეორე ნახევარი. გიო სამი წლის იყო, მეორედ როცა გავთხოვდი. გავყევი უცხო ქვეყნის მოქალაქეს. თავი სიზმარში მეგონა, უზომოდ ბედნიერი ვიყავი. სიცოცხლეზე მეტად მიყვარს ჩემი ქმარი, იმიტომ, რომ ნამდვილად იმსახურებს ჩემს სიყვარულს და პატივისცემას. მასთან სამი შვილი შემეძინა, ორი ბიჭი და ერთი გოგონა. ეს ლამაზი სიყვარულის ისტორია ძალიან დიდხანს არ გაგრძელებულა. ცამეტი, ექვსი, სამი წლის და წლის და 8 თვის იყვნენ ბავშვები როცა დავტოვე, უფრო სწორად კი არ დავტოვე - დამატოვებინეს. ფაქტობრივად, გულიდან ამავლიჯეს ჩემი შვილები, მე კი დამიჭირეს. ახლა ისინი არიან 19,

13, 10 და 9 წლის. მე საქართველოს ჩემპიონი ვარ კიკბოქსში, დამიჭირეს ინდოელების გალახვის და ფულის გამოძალვის გამო. ვარ არასწორი მუხლებით გასამართლებული. მე არ ვამბობ, რომ უდანაშაულო ვარ. არა! მართლა ვცემე და გამოვძალე ფული. ოღონდ, გააჩნია გამოძალვა რას

ქვია, მე ჩემი კუთვნილი ფული უკან გამოვართვი. ყველაზე მწარე ტყუილი კი ის იყო, რომ თითქოს ამას გარდა ისინი გავიტაცე და ვითაღლითე. თაღლითობაზე და გატაცებაზე მტკიცებულებები არ იყო, ისე გამომიტანეს განაჩენი. უნდოდათ წლები გაეზარდათ. ადრე, წინა ხელისუფლებაში

ისტორიების კრებული

განუკითხაობა იყო, არავის აინტერესებდა სიმართლე. იმას წერდნენ, რაც მათ უნდოდათ და ისე გამომიტანეს სასჯელად თავისუფლების 28 წლით აღკვეთა, თითქოს საახალწლო საჩუქარი გადმომცეს. მსგავსი დაუნდობელი ჯალათები, სასტიკები, ცივისსხლიანები არც მანამდე და არც მას შემდეგ შემხვედრიან, როგორც „ნაციონალების“ დროს იყვნენ. არსად იყო სამართალი და ადამიანობა, ადამიანური ღირებულებები. არც ის, რომ ოთხი შვილი მყავდა, თან ოთხივე არასრულწლოვანი, არც ის, რომ ქალი ვარ, ის, რომ ჩემს უკან დგას ჩემი ოჯახი, მეუღლე, მშობლები, შვილები და ჩემი გამზრდელი ბებია, არ იქნა გათვალისწინებული. სასამართლო სამ პროცესში დამთავრდა, ისე, რომ საქმის არსებითი განხილვა არ მქონია. მქონდა შეკვეცილი პროცესი, მომთხოვეს 35 ათასი საპროცესო შეთანხმებისთვის. თან, აუცილებლად უნდა მიმეტანა 3 დღეში და 8 წელს მომცემდნენ თუ საპროცესოს გადავიხდიდი. ეს ხომ აბსურდი იყო, 8 წელი უნდა მომეხადა და თან 35 ათასი გადამეხადა? იმ პროკურორს და იმ მოსამართლეს რა ედოთ გონებაში? ვაღიარებ, რომ დამნაშავე ვიყავი,

მაგრამ 28 წელი 4 შვილის დედას როგორ უნდა მიუსაჯო? მკვლელი მე არ ვარ და ყაჩაღი, ადამიანი არ მომიკლავს. 28 წლის მერე რომ გავიდოდი და შვილებს ვეტყოდი - „გამარჯობა, მე თქვენი დედა ვარ და დავბრუნდი“, რას მეტყოდნენ პასუხად?! ხომ მეტყოდნენ, ალარაფერში გვჭირდები დაზრდილ და დაოჯახებულ შვილებსო?! ის ადამიანები რატომ არ ფიქრობდნენ ხვალინდელ დღეზე, ბავშვების მომავალზე? თუ საკუთარი შვილები რადგან არ არიან, ამიტომ სხვისი შვილების ბედი არ უნდა ადარდებდეთ?

ციხეში მოხვედრა ადვილია, აქედან გასვლაა ძნელი. ციხეს 2 მხარე აქვს, ერთი - ცუდი, ერთი კი - კარგი. ციხე განახებს კარგად გარეთ მყოფ, გარეთ დატოვებულ ადამიანებს შორის ვინ არის შენი ერთგული, განახებს ვინ არის შენი ნამდვილი მეგობარი. აქ დრო კი არ უნდა გაიყვანო, არა, დრო უნდა გამოიყენო. აქ უნდა დაკავდე რამით, ისწავლო, ხელნაკეთები აკეთო, ქსოვო, ქარგო, თექაზე იმუშაო, იარო ბიბლიოთეკაში, ივარჯიშო, კარგად უნდა იკვებო, თავს უნდა მიხედო და თან უნდა იფიქრო სად დაუშვი შეცდომა, ვის ატკინე

ქალები მისთვის მიღმა

გული, რა გააკეთე კარგი, ან რა გააკეთე ცუდი. არ უნდა ითვალო დღეები, თორემ გააფრენ, და მე არ მინდა რომ გავაფრინო, იმიტომ, რომ ჯანმრთელი მინდა დავუბრუნდე ოჯახს და ბავშვებს. მიუხედავად იმისა, რომ შვიდი წელია ვზივარ, მაინც ძალიან დადებითი და თბილი ვარ. სულ ვხუმრობ და ვცდილობ პოზიტიური ვიყო.

დანესებულებაში მოპყრობა ახლა უკვე კარგია. ადრე იყო ჯოჯოხეთი და ეხლა შემოიძლია ვთქვა თამამად - არის სამოთხე. იმას არ ვიძახი რომ ციხე კარგია ან აქ

ყოფნა კარგია - მე იმის თქმა მინდა, რომ 180 გრადუსით არის შეცვლილი, არავინ გჩაგრავს, არავინ გაფუჭებს, არავინ გცემს, შიში აღარ გაქვს დაძინების და გაღვიძების, და უფლის წყალობით დანესებულებას ყავს ღვთისნიერი ადამიანი, ქალბატონი ნესტან ვერულაშვილი და მისი თანამშრომლები. ქალბატონი ნესტანი ღირსეული ადამიანია, ჩემთვის მისაბაძი და ღირსეული თანამშრომლები ყავს, მათგან ბევრი ისეთი რამ ვისწავლე, რაც ცხოვრებაში გამომადგება. სამედიცინო მომსახურება დანესებულებაში ძალიან კარგია. იყო დრო როცა ხალხს სასწრაფოდ სჭირდებოდათ გადაყვანა და წლობით ელოდებოდნენ ექიმს. მაგრამ ახლანდელ დროს ამის პრობლემა აღარ არის. გადაუდებელი პაციენტები დაუყოვნებლივ გაყავთ და გეგმიურსაც თავის დროზე აქცევენ ყურადღებას. მაღლობა მინდა ვუთხრა მინისტრს, ბატონ კახი კახიშვილს ყველაფრისთვის და უფალი ფარავდეს, წინსვლა და წარმატებები ჰქონოდეს ცხოვრებაში.

მე ციხის კედლების არ მეშინია, არც რკინის, არც „შკონკის“. აქ სასჯელი თავად

ისტორიების კრებული

პატიმრები არიან, რადგან ზოგიერთს ვერ ენდობი, რადგან იმისთვის არიან განწყობილი ვის რა ავნონ და მოუგონონ. ადრე ვაქცევდი ყურადღებას და მანუხებდა, მაგრამ ახლა უკვე ვისწავლე გატარება, ახლა უკვე აღარ მაინტერესებს, რადგან მსგავს ადამიანებს თავს არ გავუტოლებ. საკანში როდესაც ახალი შემოგდის და არის კარგი პიროვნება, ღირსებით სავსე, თავისუფალი, მონესრიგებული, სუფთა, პატიოსანი, ჩათვალეთ, თავისუფლების ტოლფასია. სადაც არ უნდა იყო ადამიანი, უნდა იყო შენი ოჯახის სარკე. დედაჩემის შვილი ციხეში არ უნდა იჯდეს. ამას მთელი ცხოვრება ვერ მოვიწვებ. ჩემი შვილების დედა არ უნდა იყოს საგინებელი, როცა გავა გარეთ და ქუჩაში ყოფილი პატიმარი ან ციხის თანამშრომელი შეხვდება. მე ზრდილობით ბევრჯერ მომიგია ამ ცხოვრებაში და არასოდეს გამომიყენებია ჩემი სტატუსი. ყოველთვის ჩემი ზრდილობით, სიკეთითა და კანონმორჩილებით ვცხოვრობდი.

ნინა მთავრობამ მიინდა გაიგოს, რომ ჩვენ, მსჯავრდებულებს, ოცნება ოცნებად არ დაგვრჩა. ახალი მთავრობის წყალობით მე დღეს 28 წლის მაგიერ 13 წელი მაქვს. ამნისტიით

მომეხსნა შეკრებითობის პრინციპით დათვლილი წლები. ადამიანად ვიგრძენი თავი.

ციხემ ჩემზე ყველაზე მეტად იმოქმედა იმიტომ, რომ ბავშვები გაიზარდნენ უდელოდ. გადმოცემით ვიცი რა უყვართ, რა უხარიათ. ურთიერთობა რომ არ გაქვს ყოველდღიური, დედისთვის ყველაზე დიდი ტკივილი ეს არის. თუ ბავშვი ტირის, რატომ ტირის, თუ უხარია რა უხარია, რა ტკივა, რა სწყინს, როდის იცინის.

რადგან 4 შვილი მყავს, ჩემი დროებითი სამყოფელიც ისე შევქმენი, როგორც საბავშვო ოთახი. ჩემი ოთახის მონყობით თითქოს ჩემს შვილებთან მაქვს ახლო კავშირი. უფრო მეტად ვგრძნობ მათ სიახლოვეს.

ერთადერთს, რასაც ვინატრებ ცხოვრებაში არის ის, რომ ის ტკივილი, რაც ჩემს შვილებს, მეუღლეს და მშობლებს მიადგათ, ის მომიტევეთ და მომცენ ცხოვრების თეთრი ფურცლიდან დაწყების შანსი.

საზოგადოებისგან იზოლირებამ ასევე ჩემს ქმართან ურთიერთობაზე იმოქმედა. მართალია უკვე შვიდი წელია მელოდება, მაგრამ შიში მაქვს მასთან გაუცხოვების, რადგან სიცოცხლეზე მეტად მიყვარს და არ მინდა დაგვარგო. 4 შვილის დედა ვარ, 19 წლის აწყობილი ოჯახი

მაქვს. რატომ არაა საკმარისი უკვე მოხდილი წლები? ხანგრძლივი პატიმრობა არის ბიძგი ოჯახის დანგრევისკენ. ძალიან ძნელია ციხიდან ოჯახის შენარჩუნება, იმის მიუხედავად, რომ არსებობს პაემნისა და სატელეფონო საუბრების შესაძლებლობა. რა თქმა უნდა, ეს კავშირის შენარჩუნებაში გვეხმარება, მაგრამ მაინც არაა საკმარისი იმისთვის, რომ ამდენ დროს გაუძლოს. არ მაქვს სურვილი, რომ ჩემი ქმარი დავეკარგო. თუ დავეკარგავ, მაშინ პირველ რიგში საკუთარ თავს დავაბრალებ და მეორე რიგში პირველი მტერი ვიქნები „ნაციონალური მოძრაობის“, რომლებმაც ციხისთვის 28 წლით გამიმეტეს. ქმარი ცოლის გარეშე რომ იქნება და შვილები - დედის გარეშე, ამდენი ხნით, ეს ხომ ფაქტობრივად დანგრეული ოჯახია?!

ჩემი ოჯახის სიხარულით ვერ ვხარობ. ამას გარდა, რამდენ ძვირფას ადამიანს ვერ გამოვემშვიდობე და გავაცვილე მათთვის უკანასკნელ გზაზე. ცხოვრება გიხარია მშობლების, ქმრის, შვილების, მეგობრების, ნათესავების გამო. სანამ ახალგაზრდა ხარ მაშინ გინდა ცხოვრება, სანამ შეიძლება ოჯახს და საზოგადოებას გამოადგე.

სანამ სიცოცხლე გინდა და გწყურია მაშინ გინდა ადამიანს თავისუფლებაც. თორემ, როცა დავებრდები მერე აღარავის ვენდომები და აღარავის დავჭირდები.

ახალგაზრდებს მინდა მივმართო, რომ ციხეში მოსვლა არაა საამაყო. ყოველი წუთი და წამი არის ძვირფასი, და გაატარეთ ყოველი ლამაზი წამი თქვენთვის საყვარელ ადამიანებთან. ყველაზე ადვილია ციხეში მოსვლა, მაგრამ აქედან წასვლა არის ძალიან ძნელი. სიცოცხლე არის ხანმოკლე. არ გაფლანგოთ დრო.

მინდა მივმართო ჩემს პრეზიდენტს, რადგან ვიცი, რომ ღირსებით სავსეა და სამართლიანი. მე მჯერა მისი და მინდა მთელი გულით ვთხოვო, მაკმაროს ეს საშინელი წლები, დამაბრუნოს ჩემს გასაცოდავებულ შვილებთან, სიცოცხლე ახლა მინდა, მინდა ცხოვრება მიხაროდეს. თავისუფლება მწყურია, ეს არის ჩემი თხოვნა, გულიდან ამოსული სინანული. გთხოვთ, მაპატიეთ, მომეცით ერთადერთი შანსი, რომ ცხოვრება დავიწყო თავიდან, სუფთა ფურცლიდან.

უფალი იყოს თქვენი და საქართველოს მფარველი.

ანონიმი

ჩემი მუხლი განეკუთვნება განსაკუთრებით მძიმეს. დაზარალებული არის ჩემი მეუღლე. პროკურორმაც და მოსამართლემაც გაითვალისწინეს ის გარემოება, რომ ჩემი მეუღლე მე არ მიჩიოდა. ასევე ის, რომ მე ვიყავი არასრულწლოვნების დედა. გავაფორმეთ საპროცესო შეთანხმება, მაქვს წელიწადნახევარი თავისუფლების აღკვეთა და 5 წელი პირობითი მსჯავრი. მე ციხეში ამჯერად ყველაზე დაცული ვარ. გარეთ რომ გავალ არ ვიცი რა მელის.

მატერიალურად არასოდეს არაფერი მაკლდა, მაგრამ ფული ბევრს არაფერს ნიშნავს. ადამიანური ღირებულებებია ყველაზე მნიშვნელოვანი. მთელი 21 წლის განმავლობაში ვიყავი მუდმივი ლაღატის ქვეშ. თან, ჩემი მეუღლე ისეთ პიროვნებებთან მლაღატობდა, ვისაც ვიცნობდი, ყველა ქალი ვიცოდი, ყველასთან მქონდა რაღაც შეხების წერტილი და ყველა შემთხვევას ვიგებდი. თან ეს ხდებოდა გათხოვების დღიდან. ეს ჩემთვის თავმოყვარეობის შელახვა და ფეხქვეშ გათელვა იყო. ამას რომ ვამბობდი ის სულ მეუბნებოდა - „რა გაკლია, ბევრს იცნობ, ვინც შენსავით ბოლო

მოდელის მანქანით დადის და საზღვარგარეთ ისვენებსო?“ მე კიდევ ვფიქრობდი, აი, ხვალ ან ზეგ შეიცვლება, მიხვდება, რომ ცუდად იქცევა, მაგრამ პირიქით ხდებოდა, რაც უფრო ასაკში შედიოდა, მით უფრო უმატებდა ლაღატს.

კულმინაცია იყო, როცა ისეთ გოგოსთან დაინყო ურთიერთობა, რომელიც ჩვენს ეზოში, ჩვენ თვალწინ იზრდებოდა. როცა ვკითხე ამას რატომ აკეთებ-თქო, მითხრა ვერთობიო, თითქოს ეს გასამართლებელი მიზეზი იყო.

ქორწინების 21 წლის განმავლობაში ნელ-ნელა დაგროვდა ყველაფერი. როცა დავექორწინდი მე ვიყავი 17 წლის, ხოლო იგი 13 წლით უფროსი. 21 წელი დიდი დროა. თითქოს კი ვუძლებდი დამცირებას, მაგრამ დრომ თავისი ქნა და ჩემმა თავმოყვარეობამ ვეღარ გაუძლო. ფსიქოლოგთანაც ვიყავი მისული და მან მითხრა - „ფსიქოლოგიური ძალადობა ფიზიკურ ძალადობაზე ნაკლები არაა, ყოჩაღ, რომ კიდევ ადამიანის და ქალის სახე შეინარჩუნო“.

მთელი 21 წელი არ დამიფიქსირებია ჩემი მოსაზრება, რადგან აზრი არ ჰქონდა. ჩაცმიდან დაწყებული, მაკიაჟით დამთავ-

რებული, ყოველი ნაბიჯი მასთან უნდა შე-
მეთანხმებინა. ვერსად მივდიოდი მარტო,
ან მისი ნებართვის გარეშე.

ბევრი მეუბნება, ამ დრომდე განქორწი-
ნება რატომ არ მოსთხოვეო? ის იმდენად
კომფორტულად იყო ჩემთან, რომ ვერ
ელეოდა ჩვენს ქორწინებას. იცოდა, რომ
ამ ყველაფერს სხვისგან ვერ მიიღებდა,
თორემ თვითონაც მოითხოვდა განქორწი-
ნებას. ჩემთვის კი ეს შიშის ფაქტორი იყო,
რადგან რამდენჯერაც ვახსენე განქორწი-
ნება, მითხრა - „კი ბატონო, წადი, მაგრამ
სადაც არ უნდა წახვიდე, მაინც გიპოვი და
არ შეგარჩენ და არ გაგახარებო“. განქორ-
წინებას მხოლოდ ჩემი დაკავების შემდეგ
მოვანერეთ ხელი.

მისი აზრით კარგი ცხოვრებით ვცხოვ-
რობდი და არ უნდა მქონოდა სხვა რამეზე
პრეტენზია. სულ მეუბნებოდა, ეს გაქვს,
ის გაქვს, და რა თავმოყვარეობაზე მელა-
პარაკებო. ახლა თვითონაც ხომ აქვს თავ-
მოყვარეობა შელახული? საინტერესოა,
რა გადაუწყვიტა და რითი უშველა მისმა
ფულმა და კარგმა ცხოვრებამ.

ამას ისიც დაემატა, რომ დედასთან და
დასთან ურთიერთობა ამიკრძალა. ეგონა,

რომ რადგან პროტესტს გამოვთქვამდი
მის ლალატთან დაკავშირებით, ეს დედა-
ჩემის და ჩემი დის დარიგებით ხდებოდა.
ახლა ისიც უთქვამს - „რომ გამოვა თუ დე-
დამისთან ერთად დავინახავ, იარაღს გა-
მოვიყენებო“, იარაღს, რომელიც ჩემი და-
კავების შემდეგ შეიძინა. დედაჩემი და ჩემი
და არაფერ შუაში არიან საერთოდ, მაგრამ
მას ვერ დაარწმუნებ რომ ასეა.

ახლა აქ ბევრი დრო მაქვს ფიქრისთ-
ვის და ვაანალიზებ ამ ყველაფერს. არიან
ისეთი ქალებიც, რომლებიც მეუღლისთ-
ვის ვერ იცლიან. მე მასეთ ქალებს არ მი-
ვეკუთვნებოდი. ყველაფერს ოჯახისთვის
ვაკეთებდი. არასოდეს ვიყავი ფუფუნების
მოყვარული, არასოდეს მომითხოვია ჩემთ-
ვის რამე. ჩემი მეუღლის ბიზნესის აწყო-
ბაში მეც დიდი როლი ვითამაშე, რადგან
თავიდან ფული რომ დაეზოგა დამლაგებე-
ლიც მე ვიყავი და სხვა შავი სამუშაოს შეს-
რულებაშიც ვეხმარებოდი.

ციხეში აღმოვაჩინე, რომ ძლიერი ადა-
მიანი ვარ. როგორც კი ფეხი შემოვდგი ამ
სისტემაში ეგ ვუთხარი საკუთარ თავს, რომ
ძლიერი უნდა ვიყო და რომ ბავშვებს ვჭირ-
დები. ახლა დანესებულებაში ჩემი სრულწ-

ლოვანი ქალიშვილი მოდის ხოლმე, თვეში 3 პაემანს ვახორციელებ მასთან. რაც შეეხება ბიჭებს, ისინი არასრულწლოვნები არიან და არ მინდა, რომ შემოვიდნენ ჩემს სანახავად. რადგან ხანგრძლივი სასჯელი არ მაქვს, ასე მიჩვენია. არ მინდა, რომ ტრავმა მიიღონ აქ შემოსვლით.

მთავარი ჩემთვის ის არის, რომ ბავშვებ-

მა ზურგი არ მაქციეს და პატიმარ დედაზე უარი არ თქვეს. მე ადამიანში კარგის დანახვაც შემიძლია და ვფიქრობ, რომ ამაში მამამისმაც დადებითი როლი ითამაშა, რადგან მას შეეძლო ბავშვებისთვის ეთქვა „დედას თუ ნახავთ და დაელაპარაკებით, ჩემგან ვერაფერს მიიღებთო, მაგრამ მან ეს არ გააკეთა“.

მეშინია იმის, თუ რა მოხდება ჩემი გარეთ გასვლის შემდეგ. არ მინდა, რომ შევუშინდე და ვცდილობ ეს შიში დავძლიო. მე მინდა, გარეთ გასვლის შემდეგ სამსახურიც ვიშოვო, ცხოვრება გავაგრძელო, შვილებს გვერდით დავუდგე. გეგმები მაქვს გონებაში, გასვლის შემდეგ, მაგრამ ვნახოთ რა გამომივა. რადგან იმედი ბოლოს კვდება, მეც იმედს ვიტოვებ, ყველაფერი კარგად იქნება. შეიძლება ჩემი (ახლა უკვე ყოფილი) მეუღლე უბრალოდ ბოხოქრობს და იმუქრება იარაღით და მისი მუქარა სიტყვებად დარჩეს, მაგრამ ნასვამ მდგომარეობა-

ში არაადეკვატური ქცევა ახასიათებდა ხოლმე და არ გამოვრიცხავ, რომ მუქარა სისრულეში ნასვამმა მოიყვანოს. მაგრამ არ მინდა შევუშინდე საფრთხეებს, რადგან საკმარისია რაც შიშში და დამცირებაში ვიცხოვრე.

რასაც აქ ყველაზე მეტად განვიცდი არის შვილების სითბოს და სიყვარულის ნაკლებობა. მინდა ძალიან, რომ ჩემს შვილებს გვერდით დავუდგე, და ეს ტკივილი, რაც უჩემობამ მიაყენა, ბევრი სიხარულით ავუნაზღაურო. ჩემი ყველაზე დიდი ტკივილი და საფიქრალი ახლა ჩემი შვილები არიან“.

ანონიმი

„იყო დრო, როცა მე ვიყავი ნარკოტიკების მომხმარებელი, მაგრამ მაშინ როცა სახელმწიფო და პოლიციელები იყვნენ კორუმპირებულები. ნარკოტიკებს მოვიხმარდი და პოლიციას ფულს ვაძლევდი, რომ არ დავეჭირე ამისთვის. როცა მოვიხმარდი, მაშინ არ მიჭერდნენ, რადგან პოლიციას ფულს ვუხდიდი და ხელს არ მკიდებდნენ. როცა თავი დავანებე, რა თქმა უნდა, ფულს აღარ ვუხდიდი. თავის დანებებიდან თვეზე მეტი იყო გასული, როცა ჩემი მეუღლე დააკავეს, 2007 წლის აგვისტოს თვეში. ერთად ვიყავით. იგი სულ სხვა მიზეზით დააკავეს. პოლიციელთან შელაპარაკება მოუვიდა, მაგრამ რადგან საქმის სწორად გამოიძიების შემთხვევაში იმ პოლიციელის ბრალეულობის საკითხიც დადგებოდა, ჩემს ქმარს ნარკოტიკი ჩაუდეს და დაანერინეს აღიარებითი ჩვენება, რომ ის მისი იყო. ისიც კი დაანერინეს, რომ ამ ნარკოტიკის შესაძენად მან ფული თავისი ანგარიშიდან გადარიცხა. მოგვიანებით, სასამართლოზე ადვოკატებმა მოითხოვეს, „თუ ეს გადარიცხვა სინამდვილეში გაკეთდა, გადაამოწმეთ“, მაგრამ არც არავინ

გადაამოწმა. იმ პერიოდში ადვოკატებიც სუსტები იყვნენ, გვეუბნებოდნენ ბრძოლას აზრი არ აქვსო.

ჩემი ქმრის დაკავების დროს მეც მასთან ერთად ვიყავი და არ დავტოვე გასაჭირში, მიუხედავად იმისა, რომ პოლიციელები მთხოვდნენ „თქვენ თავისუფალი ხართ, წადით სახლში“. ბოლოს მეც დამაკავეს, და ნარკოტიკების შენახვა (მოხმარების მიზნით), ისე მომაკერეს, რომ აზრზეც ვერ მოვედი. ბოლომდე ვიძახდი, რომ მე არ ვიყავი იმ ნარკოტიკის მფლობელი. არც შარდში აღმომაჩნდა ნარკოტიკი, რადგან უკვე თვეზე მეტი ხნის დანებებული მქონდა თავი, მაგრამ სისხლში უფრო დიდხანს რჩება ნარკოტიკული ნივთიერებების კვალი. სისხლში აღმომიჩინეს ნარკოტიკულ ნივთიერებასთან ერთად მეტადონის კვალიც, რომლის დახმარებითაც დავანებე თავი ნარკოტიკებს. მხოლოდ ამიტომ დამინერეს ნარკოტიკების გადაზიდვა და შენახვა მოხმარების მიზნით. იგივე ბრალდება წაუყენეს ჩემს მეუღლესაც. მე 11 წელი მომისაჯეს, ჩემს მეუღლეს - 15.

ტელეფონიდან დარეკვის საშუალება სანამ მოგვეცემოდა ჩემი 16 წლის შვილ-

მა არ იცოდა, რომ დაკავებულები ვიყავით და ლამის 2 საათამდე სახლში ვერ შევიდა, რადგან გასაღები არ ჰქონდა. 16 წლის ბიჭი ქუჩაში დამიტოვეს.

დანესებულებაში რომ მიმიყვანეს სულ სამი ე.წ. „შკონკა“ იდგა, რაც 6 ქალისთვის არის განკუთვნილი, მაგრამ საკანში 13 ქალი ვიყავით. იქ ვინც დამხვდნენ ან თაღლითობაზე იყვნენ ან ნაკროტიკული საშუალებების გასაღებაზე. მათ შორის იყვნენ ფონიჭალელი აზერბაიჯანელებიც. ზოგი იატაკზე იწვა, ან ორი ერთ საწოლში, იმ სიცხეში იხუთებოდნენ. მაგ პერიოდში არ იყო სასამართლოები, რადგან აგვისტოში მოსამართლეები ისვენებდნენ. დანესებულებაში კი მოყავდათ და მოყავდათ ქალები. გადავსებული იყო იქაურობა. მე ისედაც უძილობა მანუხებდა, მანამდეც, და ამ შოკის და სტრესის გამო საერთოდ ვეღარ ვიძინებდი. ისეთ შოკში ვიყავი, რომ მაგიდასთან დავჯექი და ასე გაუძრევლად ვიჯექი. მერე ერთი ქალი წაიყვანეს ზუგდიდის ციხეში და ციხის უფროსმა მითხრა, რომ მის ადგილზე მე დავწვებოდი. მე ახალი შესული ვიყავი და ამან სხვების პროტესტი გამოიწვია, მაგრამ იქ სხვა წესები

და რადგან ადმინისტრაციამ მე მითხრა, ე.ი. მე უნდა დავწოლილიყავი. არც ლეიბი იყო და არც სხვა საჭირო ნივთები. შეგეძლო დაგერეკა და ოჯახის წევრები მოგიტანდნენ, მაგრამ თვითონ არაფერს გაძლევდნენ, ლეიბსაც კი.

ე.წ. „ზონაზე“ რომ გადამიყვანეს, იქ შედარებით უკეთესი მდგომარეობა იყო. აუტანელი პირობების შემდეგ „ზონა“ უფრო კარგი ჩანდა. პირადად მე არავინ შემხებია. იქ რამდენიმე ჩემი მეგობარიც კი დამხვდა. რომ იტყვიან დამაბინავეს. სამედიცინო ნაწილში განმათავსეს. მაშინ სამედიცინო ნაწილში ის იყო განთავსებული, ვისაც, ასე ვთქვათ, „პატრონი“ ყავდა, და ვისაც ეკუთვნოდა იქ ყოფნა, ანუ რეალურად ვინც ავად იყო, ისინი სად იყვნენ არ ვიცი. ყველამ იცოდა ერთმანეთის ისტორია, მეტ-ნაკლებად.

იქ ჩემი ყოფნის პერიოდში მოხდა ე.წ. „ბუნტი“. როცა დაიწყო არ ვიცოდი რა ხდებოდა. ლოგინში ვინეჩი და თავიდან არც ავმდგარვარ. მერე ავდექი და ფანჯრიდან ვუყურებდი. ეს იყო ადმინისტრაციის მიერ დაგეგმილი „ბუნტი“. დაგეგმილი თუ არა ნახალისებული მაინც. ყველაზე მეტად

ისტორიების კრებული

„ბუნტი“ მათ აწყობდათ. ტელევიზიით გადასცეს, რომ როიალი და სარეცხი მანქანები დაინვაო. ეგ ნივთები არც კი არსებობდა დანესებულებაში და როგორ დაინვებოდა? 1200 ცალი დსპ-ს სანოლზე თქვეს, დაინვაო, და სანოლები სხვა მასალის იყო, არ იყო დსპ. რაც სინამდვილეში დაინვა ისევ

პატიმრების მიერ გაკეთებული ან ნაყიდი ნივთები იყო, ასევე სკამები და ა.შ. ამ ყველაფრის საკუთარ თავზე ადება ცემა-ტყეპით აიძულეს რამდენიმე გოგოს. „ბუნტის“ დღეს სიზმარში მეგონა თავი, ჩაგვიყვანეს ეზოში და დაგვამწყრივეს ყველა. სპეციალური დანიშნულების რაზმი იყო მობილი-

ზებული. თან ამას იღებდნენ ვიდუო-კამე-
რით, თვითონვე. ზოგს ელექტროშოკებით
თიშავდნენ, ზოგს „დუბინკებით“ სცემდ-
ნენ. გოგოები ძირს ეყარნენ. გადაყვანა
რომ დაგვიწყეს, გზად ძირს დაგდებული
გოგოები მხვდებოდნენ, ისინი კი მეუბნე-
ბოდნენ „გადააბიჯე და გაიარეო“. ავტო-
მატების დამიზნებით შეგვყარეს მანქა-
ნებში. მეც და ბევრ სხვასაც ეგონა, რომ
დასახვრეტად მივყავდით. არ აგვიხსნეს
რა ხდებოდა, ან რატომ გვსვამდნენ მანქა-
ნებში. რაც ტანზე გვეცვა ის გაგვყვა მხო-
ლოდ. მე შლოპანცები, პიჟამო და ხალათი
მეცვა. ყველა ჩემი ნივთი იქ დარჩა და მას
შემდეგ არც მინახავს. მე მენსტრუალური
ციკლი მქონდა და პაკეტიც კი არ მქონდა
თან, გამოსაცვლელად. რუსთავში გადაგ-
ვიყვანეს, მამაკაცებთან, ე.წ. „კრიტში“.
„მატროსოვზე“ (როგორც მერე გავიგეთ)
დატოვეს მხოლოდ ავადმყოფები და ადმი-
ნისტრაციის რჩეული პატიმრები. რადგან
ვიცოდდი, რომ დამნაშავე არ ვიყავი, იმედი
მომეცა, რომ მალე გადამიყვანდნენ უკან.
თავიდან 10 დღე კარანტინში გვამყოფეს,
არც ნორმალური საჭმელი, არც წამალი,
საერთოდ არაფერი იყო. მერე უკვე გა-

დაგვანანილეს საკნებში. სხვა გზა აღარ
ჰქონდათ. შემთხვევითი შერჩევით მოვხვ-
დით ერთ საკანში 5 ადამიანი. რამდენიმე
დღის შემდეგ მოვიდნენ ეკა ხერხეულიძე,
რუსუდან კერვალიშვილი და მონაზვნები.
ადმინისტრაციამ ისინი ჩვენს საკანში შე-
მოიყვანა. დაგვპირდნენ „მალე გადაგიყ-
ვანთ აქედან, ამ გაუსაძლის პირობებში
დიდხანს არ გამყოფებთო“. დაგვპირდნენ,
რომ ყველაფერს მალე გაარკვევდნენ. ამ
გარკვევას დასჭირდა წელიწადი და 5 თვე.
გაყავდათ გოგოები სათითაოდ, და ზოგი
უკან აღარც ბრუნდებოდა. როგორც მერე
გავიგეთ, ვინც თანამშრომლობაზე წავიდა,
ისინი „მატროსოვზე“ დააბრუნეს. გვეუბ-
ნებოდნენ, თუ დაადებთ ხელს „ბუნტში“
გარეულ მსჯავრდებულს, გადაგიყვანთ
„მატროსოვზეო“. „კრიტში“ არც მაღაზია
იყო, არც ამანათები შემოდდიოდა. თითქ-
მის ორი თვე ფაქტობრივად მშვიერი ვიყა-
ვი, რადგან იქ მოწოდებულ საჭმელს ვერ
ვჭამდი. 21-ე საუკუნეში ფული მქონდა და
შიმშილით ვკვდებოდი. გულის წასვლები
რომ დაგვეწყოს რამდენიმეს, მერე დაუშვეს
მაღაზიის გახსნაზე ნებართვა. იმ მაღაზი-
აშიც დაობებული პროდუქტები იყიდებო-

ისტორიების კრებული

და, ზედმეტად გამხმარი ორცხობილები და ა.შ. ეს წელიწადი და 5 თვე ჩემთვის იყო ნამდვილი კოშმარი.

წელიწადი და 5 თვის შემდეგ დაგვაბრუნეს „მატროსოვზე“, სადაც არაფორმალურად ორად გაყოფილი დაგვხვდა იქაურობა. ერთ მხარეს განათავსეს ისინი, ვინც ითანამშრომლეს, მეორე მხარეს კი ე.წ. „ბუნტავშიკები“ და ის გოგოები, ვინც არ ითანამშრომლა.

დანესებულებაში იყო ერთი ექიმი - კესარია დანელია. ის ქალი ახლა ჯალათად არის გამოცხადებული. იმ ჯალათების სიაში ერთადერთი ქალია. გამანამა. ჩიყვის ოპერაცია მიჭირდებოდა, და დროულად არ გამაკეთებინა. გვანვალეზა დანიშნულ წამლებზეც. დანიშნულ წამლებს დანიშნულებიდან როცა უნდოდათ მაშინ გვიხსნიდნენ ან საერთოდ არ გვაძლევდნენ. მე რომ ვწვალობდი კვანძოვანი ჩიყვის გამო, ხან მაღალი წნევა მქონდა, ხან გული მიმდიოდა, ჩემი თანამესაკნეებიც ძალიან წუხდებოდნენ ამით. 4 წელი ვითხოვდი, რომ მოეცათ უფლება ჩემი ხარჯებით გამეკეთებინა ოპერაცია. მთელი 4 წელი მახვეწნინეს და ბოლოს მომცეს უფლება. ამ პერიოდში საკმაოდ გაუარესებუ-

ლი იყო უკვე მდგომარეობა. ამ სიტუაციის გამო, ოპერაციის მიუხედავად, დღემდე წამლებზე ვარ და მუდმივად ენდოკრინოლოგთან სიარული მიწევს.

ჩემი და ჩემი მეუღლის დაკავების დროს ჩემი შვილი 16 წლის იყო. იგი იმ პერიოდში ემზადებოდა, რომ სასწავლებლად ინგლისში წასულიყო. საბუთები ჰქონდა შეტანილი, მაგრამ საბუთების ბოლოში მიყვანის დროს უარი უთხრეს, რადგან პატიმარი დედა ყავდა. ჩემი ციხეში ყოფნის გამო, ჩემი შვილი ორმაგად დაზარალდა. სანამ თავისუფლება მქონდა აღკვეთილი, იგი ჩემს მშობლებთან იყო.

ამ პერიოდში მამაჩემს ხშირად აკითხავდნენ, ვილაცხები. პირდებოდნენ, „შენ შვილს გავუშვებთ ციხიდან, თუ შენს ბიზნესებს და ქონებას გადმოგვიფორმებო“. ნელ-ნელა, ასე მოტყუებით ყველაფერი წაართვეს, თან ისე, რომ ვერც მოედავები, ყველაფერი კანონიერად გადაიფორმეს. საკუთარი ხელით გადასცა ყველაფერი მათ, ჩემი გამოშვების იმედით. დარდის და ნერვიულობის შედეგად მამაჩემი ინსულტით გარდაიცვალა. მე დავრჩი უქონელი, ბიზნესის და სახლის გარეშე. ამნისტიით

გამოვედი 5 წლის და 5 თვის შემდეგ, 2012 წლის იანვარში. გამოსვლის შემდეგ დედაჩემთან ვცხოვრობ, ჩემს შვილთან ერთად. მეუღლეს დავშორდი. ციხეში გატარებული პერიოდმა ერთმანეთთან გაგვაუცხოვა. აღარც ერთს გვქონდა ერთად ყოფნის სურვილი. ოჯახიც დამენგრა და ცხოვრებაც, მეც, ჩემს შვილსაც და ოჯახსაც.

ბავშვზე ჩემმა ისტორიამ ძალიან ცუდად

იმოქმედა. ძალიან დაითრგუნა და ცხოვრების ხალისი დაკარგა. ახლა არ მაქვს საშუალება, რომ მისი საზღვარგარეთ სწავლა დავაფინანსო. ყველაფერზე გული აუცრუვდა. ახლა უკვე 26 წლის გახდა და არსად მუშაობს. მასზე უარყოფითი გავლენა იქონია ჩემმა პატიმრობაში ყოფნამ, როგორც შესაძლებლობების თვალსაზრისით, ისე ფსიქოლოგიურად“.

ისტორიების კრებული

ნათია თოღაძე

„ჩემი ცხოვრების მტკივნეული პერიოდი დაიწყო მაშინ, როდესაც დამაკავეს. ორი დღის შემდეგ სასამართლომ შემიფარდა ორთვიანი წინასწარი პატიმრობა. ვერ ვხსნი იმ წუთს რა ვიგრძენი, ბოლომდე არ

მჯეროდა, ვფიქრობდი ეს სიზმარია და დამთავრდება, მაგრამ მომიწია დაჯერება, როდესაც მომიყვანეს დაწესებულებაში. გაიღო საკნის კარი და აღმოვჩნდი ბნელ, ცივ კედლებში და სამყარო დამთავრდა. ძალიან მწარე და მტკივნეული პირველი დღე გავატარე, მაგრამ ყველაზე მეტად

გამიჭირდა ჩემი შვილის გარეშე სუნთქვა, რომელიც ექვსი წლის დავტოვე. მე მის გარეშე ვერ ვარსებობ, მტკივა ყველაფერი, როდესაც ჩემი შვილი არ მეხება.

დაკავებიდან ერთი თვის შემდეგ გავიგე, რომ ვიყავი ორსულად, და ძალიან გამიჭირდა იმასთან შეგუება, რომ შეიძლება ჩემი შვილი დაბადებულიყო და გაზრდილიყო გარკვეული პერიოდით დაწესებულებაში, მაგრამ კიდევ მქონდა სასამართლოს გულისხმიერების იმედი და ეს იმედი გამიცრუვდა. ჩემი შვილი იყო 8 დღის დაბადებული, როდესაც სასამართლომ მომისაჯა რვა წლით თავისუფლების აღკვეთა. ძალიან გამიჭირდა ყველაფრის შეგუება, ყველანაირი სიხარული და ხალისი გამიქრა, მაგრამ დღემდე ვსუნთქავ, მხოლოდ ჩემი შვილებისთვის. მალე კიდევ მელის ყველაზე საშინელი და მტკივნეული პერიოდი. ჩემი შვილი არის 2 წლის და 6 თვის და სამი წლის რომ გახდება მიწვევს მისი დაწესებულებიდან გაშვება, რადგან კანონი მეტი ხნით მისი დატოვების საშუალებას არ მაძლევს. მტანჯავს იმაზე ფიქრი, რომ საკუთარ შვილს უნდა დავემშვიდობო გარკვეული პერიოდით, მასზე მიწვევს უარის

ისტორიების კრებული

თქმა. მართალია ეს სამუდამო განშორება არ იქნება, მაგრამ ძალიან მიჭირს. მან მე ეს წლები გადამატანინა და შემიმსუბუქა, მაგრამ ცხოვრების ყველაზე მტანჯველი პერიოდი ეს არის ჩემთვის ორივე შვილისგან შორს ყოფნა და არსებობა. არ ვიცი, წინასწარ ვერ ვიტყვი როგორ გადავიტან, კარგად ვიქნები ან ცუდად ვიქნები, მაგრამ დღეს ძალიან მიჭირს ამაზე ფიქრი. ყოველი ღამე ჩემთვის მტანჯველია, ცრემლიანი თვალებით ვევედრები უფალს დამეხმაროს, რადგან მე დღეს მის მეტი აქ

არავინ მყავს და მხოლოდ მისი იმედით ვცოცხლობ.

ამის წაკითხვის შემდეგ ზოგმა შეიძლება თქვას, რომ მე ვამუქებ და ზოგი ალბათ ვერ გამიგებს, მაგრამ გულწრფელად გიყვებით ყველაფერს და მე რასაც ვგრძნობ, ამას ბოლომდე ვერ ვაწვდენ თქვენამდე. ჩემს ტკივილს დედები უფრო გამიგებენ, რადგან შვილები დედისთვის ის არსებები არიან, რომლებიც ჩვენ ბედნიერებას და ხალისს გვანიჭებენ და სიცოცხლეს გვილამაზებენ“.

თ.თ.

ვარ 23 წლის. მყავს ოჯახი, 2 (ორი) მცირეწლოვანი შვილი და ასევე ველოდები მესამე პატარასაც, მალე. 3 (სამი) შვილის დედა გავხდები, რაც ჩემთვის ძალიან სასიხარულო ამბავია და უფლის წყალობა. ამჟამად ვიმყოფები პატიმრობაში. ძალიან ძნელია ჩემი საყვარელი ადამიანებისგან შორს ყოფნა, მითუმეტეს როცა ჩემი ოჯახი და ჩემი შვილები მელოდებიან სახლში. ხანდახან მგონია ეს ყველაფერი სიზმარია, გავიღვიძებ და ყველაფერი დამთავრდება, მაგრამ ძალიან ხანგრძლივი სიზმარი აღმოჩნდა. ჩემი სიზმარი კი ასე დაიწყო:

2015 წლის 19 ნოემბერს დამაკავეს საქართველოსა და თურქეთის საზღვარზე. არ მეგონა ეს თუ ცხადში ხდებოდა, რადგან მხოლოდ კინოებში მქონდა ასეთი რამ ნანახი, რაც მე გადამხდა თავს. ჩამომიყვანეს თბილისში. ორი დღე ვიმყოფებოდი მოდულის შენობაში პატიმრობაში ანუ დანაშაულის ჩადენიდან 48 საათში ჩამენიშნა სასამართლო და შემიფარდეს წინასწარი პატიმრობა 40 დღე. ეს დღეები ვიმყოფებოდი ქ. რუსთავში, ქალთა დაწესებულების

საპატიმრო განყოფილებაში. ყოველ დღეს ვითვლიდი როდის გავიდოდა ეს საშინელი დღეები. არც არავის ნახვის უფლება მქონდა და არც ტელეფონზე დარეკვის უფლება. ვერ წარმოიდგენთ რა საშინელება იყო ეს ყველაფერი. რას წარმოვიდგენდი ოდესმე თუ ჰაერზე გასვლისთვის ნებართვა დამჭირდებოდა და თან ერთი საათით და მხოლოდ დანიშნულ დროს. ძალიან გამიჭირდა, მაგრამ ღმერთმა ძალა მომცა და მოთმინება. ეს დღეები საუკუნედ მეჩვენებოდა. მოვიდა ნანატრი დღე, 29 დეკემბერი, ჩემი სასამართლოს დღე. გამოვცხადდი სასამართლოზე, მხოლოდ მაშინ ვნახე ჩემი ოჯახის წევრები. თვალს ვერ ვუსწორებდი ვერავის. მათ ცრემლიან თვალებს რომ ვხედავდი, ცუდად ვხდებოდი. სასამართლოს მიმდინარეობის დროს თითქოს გონება გამეთიშა, მხოლოდ ტუჩების მოძრაობას ვაკვირდებოდი. უცბად კარი გამიღეს და მითხრეს - გამოდი, თავისუფალი ხარო! წამიერად დავიბენი. არ მჯეროდა. გამოვედი და ადვოკატის გვერდით დავჯექი, მხოლოდ მაშინ გავიგე, მოსამართლემ 12 000 ლარის ოდენობით გირაოს საშუალებით გამათავისუფლა. სიტყვებით ვერ

ისტორიების კრებული

აღწერ რას განვიცდიდი. ახალ წელს ჩემს შვილებთან, ოჯახთან ერთად ვიყავი. მეგონა დამთავრდა ყველაფერი. სასამართლო მიმდინარეობდა ნ (ექვსი) თვის მანძილზე. ეს პერიოდი მალე გავიდა და მოახლოვდა ბოლო სასამართლო. მაშინ მივხვდი, რომ ისევ მიწევდა იმ საშინელ ადგილას დაბრუნება. პროკურორი ჩემს რეალურ სასჯელზე ლაპარაკობდა. ჩემს შვილებს რომ ვუყურებდი და ვფიქრობდი მათი დატოვება ისევ მიწევდა, თან გაურკვეველი დროით, არ ვიცი როგორ ავიყვანე ჩემი თავი ხელში. მათთან ვატარებდი ბოლო დღეებს. 16 ივნისი, ეს ჩემი შვილის დაბადების დღეა და მოსამართლემ ამ დღეს ჩანიშნა ჩემი სასამართლო. ყველა მამშვიდებდა, რომ ყველაფერი კარგად იქნებოდა და ამ დღეს ჩემს შვილთან გავატარებდი და აღვნიშნავდი, მაგრამ მე გული მიგრძნობდა, რომ ცუდად დამთავრდებოდა ეს დღე. სასამართლოზე გამოვცხადდი ჩემი ოჯახის ნევრებთან ერთად. სასამართლოს კარებთან პროკურორი შემხვდა და წინ დამიდო საბუთები, რაზეც ხელი უნდა მომეწერა, საპროცესო შეთანხმებისთვის. მეტი გზა არ მქონდა. საპროცესო შეთანხმებაზე ხელის

მონერით სამ წელს ვაწერდი ხელს. როგორ გამიჭირდა ვერც კი წარმოიდგენთ. ახლაც, ძალიან მიჭირს ამ წუთების გახსენება. ჩემს ოჯახის ნევრებთან განშორება გამიჭირდა, მაგრამ თავი ხელში ავიყვანე. მხოლოდ უფლის იმედილა მქონდა. მომიყვანეს ისევ

ციხეში, სადაც ორი კვირა გავატარე, შემდეგ გადმომიყვანეს ბავშვთა და დედათა საცხოვრებელში, რადგან ორსულად ვიყავი. აქ გაცილებით უკეთესი პირობებია ციხესთან შედარებით. ამჟამად კი ვსარგებლობ ხანმოკლე და ხანგრძლივი პაემნით, ვხვდები ჩემს ახლობლებს თვეში სამჯერ. ასევე სატელეფონო საუბრით ყოველდღე ვსარგებლობ. ამ ჯერზე უკვე 5 თვე გამიხდება, რაც აქ ვარ და იმედს არ ვკარგავ, რომ მალე გავალ ბავშვის დაბადებამდე. ეს ჩემთვის უდიდესი ბედნიერება იქნება. ახლა წარდგენილი მაქვს თხოვნა, რომ ორსულობის გამო სასჯელის მოხდა გადამივადონ. მალე სასამართლოს პასუხი მომივა და იმედი მაქვს სამართლიანად გადაწყდება და დადებით პასუხს ველი. მინდა ჩემი შვილი გარეთ დაიბადოს და გაიზარდოს თავის დებთან ერთად. უკვე ტელეფონზე საუბარიც მიჭირს ჩემს შვილებთან. სულ იმას მეკითხებიან რატომ წავედი გაუფრთხილებლად! როდის ვიქნები ისევ მათთან! მგონი წარმოგიდგენიათ რა ძნელი იქნება ეს ჩემთვის. არ მინახავს ამ დროის მანძილზე ჩემი შვილები, რადგან კიდევ ერთხელ განშორება ნახვაზე მეტად მძიმე გადასა-

ტანი იქნება ბავშვებისთვის და ჩემთვისაც. იმედს არ ვკარგავ მალე გარეთ ვნახავ მათ. ყოველი დღე ამ იმედით თენდება და ღამდება.

დილით ფანჯარაში რომ ვიხედები და

ისტორიების კრებული

ვხედავ როგორ ნავარდობენ ცაში ჩიტები, ლალად უხარიათ თავისუფლება, ხანდახან მშურს მათი, რადგან როგორც წესი, მათ ადამიანები ვკეტავთ გალიაში, ახლა კი ჩვენ ვართ მათ ადგილას - გისოსებს მიღმა. ვერავინ მიხვდება აქ როგორ ვართ, სანამ თვითონ არ გამოცდის საკუთარ თავზე. ღმერთმა ყველას აშოროს ეს საშინელება. ოჯახის წევრები როდესაც მოდიან ჩემს სანახავად, განსაკუთრებით კი დედა, ყოველთვის კარგ ხასიათზე ვდგები. არ მინდა დედამ ინერვიულოს, არადა როგორ მიჭირს ეს მომენტი, თან ნახვის საათები

განკუთვნილი და შეზღუდული რომ არის. შემდეგ განშორება არის ყველაზე ცუდი მომენტი.

აქ დედებს ბავშვები ჰყავთ. რომ ვუყურებ როგორ ხალისობენ მათთან ყოფნისას, ამ დროს ჩემი შვილები მახსენდებიან. როგორ იზრდებიან უჩემოდ?! დედა-შვილის ურთიერთობას ვერავინ შეცვლის. ბავშვებს დედა სჭირდებათ. უფლის წყალობით მალე მათთან ვიქნები და არასოდეს დავტოვებ მათ. ყველა დედას ვუსურვებ თავის შვილთან მალე დაბრუნებას. უფალი ფარავდეს ყველას“.

ანონიმი

„2008 წელს დამაკავა სპეციალურმა ოპერატიულმა დეპარტამენტმა (სოდ-მა) მხოლოდ იმიტომ, რომ ვიმყოფებოდი ნარკომომხმარებელთან სტუმრად, მასთან სახლში. სახლში ყაჩაღებივით შემოიჭრნენ, თავიდან ვერც მივხვდი რა ხდებოდა. სახლში შემოჭრისთანავე დაგვიწყეს უმოწყალოდ ცემა. გონების დაკარგვამდე გვცემეს. მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, სახლში შემოვარდნას ხელმძღვანელობდა მაშინდელი სოდ-ის უფროსი ერეკლე კოდუა და მისი უშუალო ბრძანებით ვინმე „გოგიად“ წოდებულმა საკუთარი ჯიბიდან ამოიღო და ჩანთაში ჩამიდო 7 აბი სუბოტექსი, და 14 აბი დადო ტუალეტში სარეცხ მანქანაზე. დაგვაპატიმრეს ოჯახის წევრი და მე, მისი სტუმარი. მიუხედავად იმისა, რომ არ დამიდგინდა ნარკოტიკების მოხმარება და არც მაშინ გავრცელებული „რეალიზაციის მიზნით“ ქონა დამიმტკიცდა, იძულებული გამხადეს დავთანხმებოდი შემოთავაზებულ საპროცესო შეთანხმების გაფორმებას, შემდეგი მიზეზით: მემუქრებოდნენ ოჯახის წევრების დაპატიმრებით და დიდი სასჯელის მოცემით, 17 წლის თა-

ვისუფლების აღკვეთით.

იძულებული გავხდი 2 დღის ვადაში გამეყიდა ერთადერთი საცხოვრებელი ბინა და გადამხადა საპროცესო შეთანხმებისთვის 50 000 ლარი. თანხის გადახდის შემდეგ მომისაჯეს 2 წელი. ეს 2 წელი კომმარად იქცა ჩემთვის, რომელიც დღემდე გრძელდება.

ვერაფრით დავამტკიცე სიმართლე, რადგან არც პროკურორ კახა ცნობილადეს აინტერესებდა საქმის ობიექტური გამოძიება და არც სასამართლო დაინტერესებულა სიმართლით. სხვა შემთხვევაში არ გამიჭირდებოდა სიმართლის დამტკიცება.

2 წელი ვიმყოფებოდი ციხეში, სადაც არც ექიმი ექიმობდა და არც წამალი გვქონდა. არც საკვები იყო ნორმალური, რითაც შეიძლებოდა ადამიანს ეკვება და არა საქონელს. მაშინდელი ციხის დირექტორის, პროვოკაციებით გამოწვეული ე.წ. „ბუნტის“ დროს ციხეში შემოყვანილმა სპეციალური დანიშნულების რაზმმა კიდევ ერთი „ბართლომეს ლამე“ მოგვიწყო, რაც დღემდე კომმარში მამყოფებს. ამას დაემატა პატიმრებზე გამოცხადებული ექსპერიმენტი. მასიურად დაიწყეს ქალ

მსჯავრდებულებზე ქირურგიული ოპერაციების ჩატარება. მასიურად დაიწყო ტუბერკულოზის დიაგნოზების დასმა და იძულებითი მკურნალობები და ქირურგიული ოპერაციები ჯანმრთელ ადამიანებზე. ზოგიერთ ქალს საკვერცხეები ამოაჭ-

რეს. 2010 წელს დამიმთავრდა სასჯელის ვადა, გავთავისუფლდი საპატიმროდან და აღმოვაჩინე, რომ აღარც ოჯახი მყავს, აღარც სახლი. დღემდე ვერ მოვახერხე აღვიდგინო იმ ცხოვრების თუნდაც ნაგლეჯი. ეს მდგომარეობა ხელოვნურად შექმნა

სისტემამ - „ნულოვანმა ტოლერანტობამ“. ციხიდან გამოსული ქალი მიუღებელი აღმოჩნდა როგორც ქმრისთვის, ისე ბევრი ნაცნობისთვის.

როდესაც დამაპატიმრეს და აღმოვჩნდი საპატიმროში, ჩემთვისაც კი გაუგებარ სიტუაციაში, მხოლოდ იმიტომ, რომ ეს იყო ვილაციის (ერეკლე კოდუას) ხუშტური, არ დამიდასტურდა „ნარკოტიკების მომხმარებელი“ და არც ნარკოტიკების შექენა-შენახვა და გასაღება. მიუხედავად ამისა, გავსამართლდი, მომესაჯა 2 წელი და სრულად მოვიხადე სასჯელი. ჩემთვის კიდევ ერთი მძიმე დარტყმა აღმოჩნდა, როდესაც ისედაც განადგურებულმა, აღმოვაჩინე, რომ სასჯელის მოხდის შემდეგ ვერ მიმიღო ოჯახმა. ქმრისთვის, რომელთანაც 20- წლიანი თანაცხოვრება მაკავშირებდა, მიუღებელი აღმოჩნდა „ციხეში“ ნამყოფი ქალი. მან არ დამიჯერა, რომ მე ამ დანაშაულის ჩამდენი არ ვიქნებოდი. იმ დროისთვის იგი ამერიკაში ცხოვრობდა უკვე, ჩემი შვილიც იქ იყო და მეც მალე ვაპირებდი წასვლას. შვილმა დამიჯერა, რომ მე არაფერ შუაში ვიყავი და გარემოების მსხვერპლი აღმოვჩნდი. აქეთ მამშვიდებ-

და, რომ ყველაფერი კარგად იქნებო. მაგრამ ქმარმა არ დამიჯერა და არ მაპატიო, მითხრა: „თავი მომჭერიო“. ხოლო ახლად მოყვანილმა რძალმა, როდესაც მას ავუხსენი ჩემი მდგომარეობა ნასამართლეობის ქონის შესახებ, მთხოვა მისი ოჯახისთვის არასოდეს მეთქვა ამ ფაქტის შესახებ. მე, რა თქმა უნდა, პატივს ვცემ მის სურვილს და დავპირდი, რომ როგორც მას სურს ისე მოვიქცეოდი, თუმცა, მე არ ვთვლი, რომ სამარცხვინო გავაკეთე რამე და უნდა დავმალო. აქედან გამომდინარე მე თვითონ გამიჩნდა კიდევ ერთი კომპლექსი, რომ უნდა დავმალო ჩემი ნასამართლეობის შესახებ. დღესაც, იძულებული ვხდები, რომ ვმალო.

მიუხედავად იმისა, რომ თავიანთივე გამოტანილი განაჩენითაც კი უკანონო პატიმარი ვარ, რადგან განაჩენშიც კი ეწერა, რომ „აღმოჩენილი“ (რეალურად კი ჩადებული) სუბოტექსი მე არ მეკუთვნის, მთლიანად დამენგრა ცხოვრებაც და თვითონ შინაგადანაც მოხდა ჩემში გარდატეხა. არც კი ვიცი რა დავარქვა ამ მდგომარეობას. მოხდა ყველაფრის გადაფასება, მთელი ცხოვრების, მეგობრების, ნათესავების, მთლიანად სამყაროს გადაფასება.

ისტორიების კრებული

მე თვითონაც მიჭირს ზოგიერთ მათგანთან ურთიერთობა დღეს. როდესაც ციხეში ხარ და ერთხელაც არ მოგიკითხავენ და არ აინტერესებთ გშია, გწყურია, ცოცხალი ხარ, რამე გიჭირს თუ არა, როდესაც შეუძლიათ, რომ დედაშენთან მაინც დარეკონ და მოგიკითხონ და ამასაც არ აკეთებენ, თან მაშინ როცა მე ისინი გასაჭირში არასოდეს მიმიტოვებია და ამ დროს მათგან მოკითხვაც კი რომ არ მოგდის, რომ გამოდიხარ უკვე შენც გიჭირს მათთან დაბრუნება და მეგობრობა. ფსიქოლოგიურად რთულია ამ

მომენტის გადალახვა.

ერთადერთი დადებითი, რაც კი ამ შემთხვევის შედეგად მოხდა, ისაა, რომ რაც ციხიდან გამოვედი მას შემდეგ ბრძოლისუნარიანი გავხდი. მანამდე თუ ერთი უბრალო დიასახლისი ვიყავი, ახლა უკვე ჩემს თავში სხვა უნარებიც აღმოვაჩინე. ციხიდან გამოსვლის შემდეგ, რა საქმესაც კი ხელი მოვკიდე, ყველა ბრძოლიდან და ყველა „ომიდან“ გამარჯვებული გამოვედი. ჩემში ბრძოლისუნარიანობის უნარმა გაიღვიძა“.

წინო მისანაშვილი

„დამიჭირეს და სასამართლოზე მომისაჯეს 4 წელი. ჩემთვის ყველაზე რთული და საშინელი დღე იყო. ვიცოდი, რომ ყველაზე რთული დღეები მელოდა წინ. გარეთ დავტოვე შვილი. ვიცოდი, რომ მას ვეღარ მოვეფერებოდი, ვეღარ ვეთამაშებოდი,

ისე როგორც ადრე. ყოველდღე ვერ ვნახავდი და ვერ ჩავიკრავდი გულში, ვერ გავიგონებდი მის ტკბილ ხმას. მისთვისაც ძნელია ჩემი აქ ყოფნა. სულ დედას ეძებს და კითხულობს. როცა პაემანზე მოდის, უკან სულ ტირილით მიდის ხოლმე. ძალიან გვიჭირს ერთმანეთთან განშორება. აქ შე-

ისტორიების კრებული

მეძინა მეორე შვილი და მასთან ერთად ვაგრძელებ სასჯელის მოხდას. მინდა, რომ რაც შეიძლება მალე გავიდე და დავუბრუნდე ჩემს ოჯახს. ჩემი პირველი შვილი დადის ბაღში და მას დედაჩემი უვლის. რა თქმა უნდა, დედაჩემს დაყავს ბაღში და იგი ზრდის. ბაღიდან როცა მოყავს, ბავშვი თითქმის ყოველთვის ტირის, რადგან მისი თანატოლები დედებს მიყავთ ბაღიდან სახლში, დედამისი კი მასთან არაა. ტირის, მეც დედამ მინდა წამიყვანოსო. 1 თვის წინ ბაღიდან გამოპარულა. მთელი დღე ეძებდნენ და როგორც იქნა მიაგნეს. ქუჩაში მიდიოდა. რომ კითხეს, რატომ გაიქეცი, სად მიდიხარო, უპასუხა - დედასთან მივდივარო. ჩემთვისაც ძალიან ძნელია. მინდა მე მივხედო, ბაღში მე მივიყვანო და არ ჰქონდეს სანერვიულოდ ის, რომ დედა მასთან არაა. თან, მას შემდეგ რაც თავისი დაიკო გაიცნო, ერთ-ერთი ვიზიტის დროს, სულ იმას იძახის, რომ დედასთან და ჩემს დას-

თან მინდა, წამიყვანეთო. მოყავთ ხოლმე და ერთმანეთს ეთამაშებიან დები, მაგრამ წასვლა ყოველთვის რთული გადასატანია მისთვის და რაც დრო გადის კიდევ უფრო მეტად რთულდება. საშინელებაა მისთვისაც და ჩემთვისაც. იმედი მაქვს, რომ მალე გავალ და აღარასოდეს დავმორდებით ერთმანეთს“.

ანონიმი

„მერე რაა?...

მრავალი წლის წინ ჩემი არსებობა დაფასდა და საოცრად კარგმა, სათნო, მშრომელმა და საოცრად კარგმა ადამიანმა შვილად მაღიარა. დავიბადე... რა მნიშვნელობა აქვს სად? მთავარია, რომ მან ჩემი სიცოცხლე და არსებობა გააღმერთა. მისი სიცოცხლის მანძილზე უბედნიერესი და ყველაზე სასურველი ვიყავი, თუმცა ბედის ირონია ირონიად რჩება და ერთ „მშვენიერ“ დღეს, 1987 წლის 18 მაისს ყველაფერი ერთად გაქრა, მხოლოდ იმიტომ, რომ ის დაიღუპა. დაიღუპა მხოლოდ ფიზიკურად, რადგან მისი სული და გული ჩემთვის დღესაც სუნთქავს, დღესაც ჩემშია და სანამ მე ვიქნები ცოცხალი ეს ყოველთვის ასე იქნება. მაშინ სულ რაღაც 9 წლის ვიყავი. ბავშვი, რომელსაც პირველად უთხრეს, რომ ის არათუ მისი, არამედ არც ვინმე გარშემომყოფთაგანის შვილი იყო. ის უბრალოდ მისი სისხლი და ხორცი იყო და მეტი არაფერი. ის კი ამ დროს უკვე ცოცხალი აღარ იყო. შესაბამისად ჩემს მფარველობას დიდად თავზე ვერავინ აიღებდა. სწორედ რომ მაშინ დაიწყო ყველაფერი არასა-

სიამოვნო. ბავშვები ხომ ყველაზე კარგად და სწორედ აღიქვამენ, პირდაპირ თუ არა ქვეცნობიერად მაინც, რამდენად სასურველი არიან. ცხოვრებისეული შეცდომის დაშვების ალბათობა ამ ასაკში ძალიან დიდია თუ გვერდით არ არსებობს ისეთი ადამიანი, რომელიც შეძლებს და სწორედ აღიქვამს მომხდარს და აუხსნის ბავშვს, რა ხდება. ვთვლი, რომ ჩემ შემთხვევაში ყველაზე მნიშვნელოვანი და აუცილებელი ეს იყო - ვინმე ყოფილიყო, ვინც ჩემზე იზრუნებდა, გვერდით დამიდგებოდა. ამის მაგივრად კი იცით რას ვისმენდი? ვისმენდი თუ როგორ დამტოვა მამაჩემმა და თვითონ მოკვდა; თუ როგორ არ ვჭირდებოდი არავის, მხოლოდ მას ვჭირდებოდი და ყველა დანარჩენი ჩემთვის ზედმეტი იყო; და ა.შ. ამის ფონზე, და არა ერთი მსგავსის, ყოველთვის ვცდილობდი საკუთარი თავის ბატონ-პატრონად ვქცეულიყავი და ჩემი ცხოვრება ცხოვრებას დამსგავსებოდა. წლების მერე შევძელი არა ვინმეს, არამედ ჩემი თავის იმედად ოჯახი შემექმნა, თუმცა ადამიანის ბედის შეცვლა ეს რაღაც მისტიკური თამაშის მსგავსი აღმოჩნდა. მაშინ როცა ყველაფერი იმაზე კარგად იყო, ვიდ-

ისტორიების კრებული

რე საერთო ჯამში მე წარმომედგინა, მაინც „გამოძვრა“ ადამიანი, რომელმაც ხაზი გაუსვა იმ ფაქტს, რომ მე „უპატრონო“ ვიყავი, და შესაბამისად მთელი ცხოვრება მადლობელი უნდა ვყოფილიყავი, რომ რძლად მიმიღეს ქმრის ოჯახში. სიმართლე რომ ვთქვა იმ წუთას ხელმეორედ მოვკვდი, თან ისე, რომ საკუთარი თავის ანარეკ-

ლიც კი მზარავდა. ის ტკივილი არაფერი იყო შესადარებლად, რაც ბავშვობიდან გამოვიარე. სულის და გულის დაფლეთვა ერთად ვიგრძენი და ყველაზე მთავარი და უმთავრესი, რაც ჩემში ხელშეუხებელი დარჩა, იყო „მამა და მისი ნათელი ხსოვნა“. ამ ყველაფერმა ჩემი ცხოვრება, სიცოცხლე და არსებობა ძალიან დიდი ეჭვის ქვეშ

დააყენა და სასწაულ ჩარჩოებში მოაქცია. თითქოს სადღაც მიძინებული სურვილი იმის ცოდნის, რომ ვინ ვიყავი საერთოდ, გამიასმაგა, და დღემდე ასე რჩება. ფაქტების გაანალიზება სანამ მოვასწარი, ოჯახი ოჯახად დამენგრა და თვალსა და ხელს შუა პატიმრადაც ვიქეცი. პატიმარი? თითქოს ისე ჩემი ცხოვრება რამით განსხვავდებოდა. მანამდე ჩემი სულის და გულის პატიმარი ახლა კანონის პატიმარიც გავხდი 5 წლით, მხოლოდ იმიტომ, რომ გაუპატიურების მცდელობა თვითნებურად აღვკვეთე და გაუფრთხილებლობის შედეგად ადამიანი დაიღუპა. ამ პატიმრობამ საბოლოოდ თავდაყირა დააყენა ჩემი წარსული და მომავალი. აღარ არსებობდა ჩემთვის ის ნათელი წერტილი, რომელზეც შეიძლებოდა მოჭიდება და იმედის ქონა. 1 წლის და 8 თვის მერე მხოლოდ ის გავარკვიე, რომ ჩემს პატიმრობას მხოლოდ 2 ადამიანი განიცდიდა - ნათლიაჩემი და ჩემი შვილი. თუმცა, შურის მაძიებლებისთვის არაფერს ნიშნავდა პატარა ბავშვი, არაფერს ნიშნავდა უკვე მოხდელი სასჯელი. მათი მიზანი იყო, რომ შური ეძიათ ნებისმიერი ხერხით და მათ ეს შეძლეს.

დადგეს სპექტაკლი და ერთი გასროლით ორი კურდღელი მოკლეს. მე ისევ პატიმრად მაქციეს, ხელმეორედ, თვითონ კი მშვიდად ამოისუნთქეს, კანონის მიმართ. არაერთი დღე და ღამე გამითენებია ფიქრში თუ ასეთი რა დანაშაული მიმიძღვოდა ღმერთის წინაშე, რომ ამდენი ტკივილი უნდა მეტარებინა მხრებით. თუმცა, სადღაც დაახლოებით წელიწადნახევრის წინ ჩემს ცხოვრებაში გამოჩნდა ადამიანი, რომელმაც რადიკალურად შეცვალა ჩემი შინაგანი სამყარო და რადიკალურად სხვა კუთხით შემახედა და დამაფიქრა, როგორც წარსულზე, ასევე მომავალზე. ყველაზე საინტერესო იცით რა აღმოჩნდა? ყველაზე მთავარი ყოველთვის უყურადღებოდ მრჩებოდა თურმე და ყველას და ყველაფერს გულიდან ვხედავდი და ვზომავდი. ამ ყველაფრის ცივი გონებით შეფასება გადაფასებაში კი ძალიან განსხვავებული სამყარო და ხალხის სახეები აღმოვაჩინე, რომლებსაც ნიღბების კოლექციებით ცხოვრება დიდ სიამოვნებას ანიჭებთ. სამწუხაროდ, მე ამის დანახვა ადრე ვერ შევძელი. მოცემულმა მდგომარეობამ ყველაზე მეტად კი ჩემი 7 წლის

ისტორიების კრებული

შვილი დააზარალა, ვინაიდან საკუთარი დედის გარეშე უწევს ცხოვრება.

ერთადერთი რაც ამ გადმოსახედიდან შემიძლია ვთქვა და ვუთხრა მკითხველს მხოლოდ ის იქნება, რომ ნუ ატკენტ ბავშვებს გულს და მათ ცხოვრებას ნუ დაამსგავსებთ ჯოჯოხეთს. ისინი ხომ არაფერში არიან დამნაშავენი და კიდევ თუ სიტუაცია ითხოვს სიმართლის თქმას, დამალვას და ართქმას, სჯობს ამაყად გაამხილოთ სიმართლე. ეს თქვენც და თქვენს შვილებსაც აგარიდებთ სულის და გულის ტკივილს“.

„შოშია“, 38 წლის

ანონიმი

„საერთოდ ძალიან ძნელია ისაუბრო საკუთარი ოჯახის წევრზე უარყოფითად, მაგრამ რეალობას ვერ გავექცევით. პატარაობიდან ჩხუბში ვიზრდებოდი, ხშირად, როცა ვცდილობ მოგონებების სკივრი გავხსნა და რამე კარგი გავიხსენო, არ გამოდის, კადრებად მიტივტივდება მეხსიერებაში მამის, იმ უხსენებლის მკაცრი და ცივი მზერა, მზერამ სადაც სიყვარულის ერთი მარცვალიც არ იყო. გულგრილად ეპყრობოდა ჩემ აღზრდას. მახსოვს თვეობით იკარგებოდა და არ აღარდებდა რას ვჭამდი, რას ვსვამდი. როცა 8 წლის გავხდი, ვითომ მზრუნველი მამის როლი მოირგო და გამოჩნდა. მისი მზრუნველობა ორ დღეს არ სცდებოდა. ყველაფერზე ხმამაღლა ღრიალებდა. ყველაფერზე მბრძანებლობდა. არ უყვარდა თუ რამეს მოვიტხოვდი. ეგონა, რომ ყველაზე მთავარი იყო ჭამა და სმა. გვაყვედრიდა, მე გაჭმევთ და გასმევთ, მეტი რა გინდათო. მის გამო თავს საქონლად უფრო ვგრძნობდი, ვიდრე ბავშვ-

ვად და ზოგადად, ადამიანად. არ მქონდა ჩემი აზრის გამოთქმის უფლება. არც დედას ჰქონდა საკუთარი აზრის დაფიქსირების შესაძლებლობა. ორივე დაკნინებული ვყავდით. ამის გამო მის მიმართ თანდათან ზიზლი მიყალიბდებოდა. ვგრძნობდი, რომ მაკლდა სიმშვიდე და სითბო, მხოლოდ დედის სიყვარულმა ჩემში მამის მიმართ მოძულე პიროვნების ჩამოყალიბებას ხელი ვერ შეუშალა. სულ დამჩხაოდა თავზე მამაჩემი, რომ ვიყავი მახინჯი, უშნო, უვარგისი. დახეულ ტანსაცმელში მზრდიდა, წელიწადში ორჯერ თუ იკადრებდა რამის ყიდვას. სულ მუშაობდა, სულ ჰქონდა შემოსავალი, მაგრამ დედა ჩემთვის ფულს რომ სთხოვდა, არასოდეს ჰქონდა. ჩამომიყალიბდა არასრულფასოვნების შეგრძნება. ნელ-ნელა, ისე, რომ მეც ვერ ვაცნობიერებდი, გული მიცრუვდებოდა ყველაფერზე, სწავლაზეც კი. სწავლა აღარ მაინტერესებდა. რისთვის უნდა მესწავლა კარგად? რისთვის მიმელო ხუთიანი? ჩემთვის მაინც არ ეცალათ. არ უხაროდა მამას ჩემი

ისტორიების კრებული

კარგად სწავლა. უფრო სწორად, საერთოდ არ ადარდებდა. ზოგჯერ, გაბრაზებულ გულზე, ჩემს ფიქრებში და ფანტაზიებში მამას ვახრჩობდი. მოკლედ, იმ დონეზე მივედი, რომ მამაჩემი ძალიან მძულდა და თან ძალიან მიყვარდა. გაურკვეველობაში ახლართულმა მძიმე გზები გავიარე, მათ შორის სიცხვე და შიმშილობა. მამაჩემი კი ისევ გაქრა. როცა 17 წლის გავხდი, შეგნებულად გადავწყვიტე მალაზიიდან მაისური მომეპარა. ჩემი მოკლე ჭკუით ასე გავარკვევდი მამას ოდნავ მაინც თუ ვუყვარდი. ვიფიქრე, რომ გაიგებს, ინერვიულებს და გამოჩნდება-მეთქი, მაგრამ რეალურად ჩემი ცხოვრება დავინგრიე ამ ნაბიჯით. დამიჭირეს, სასამართლო ჩამიტარდა, მაგრამ სად არის მამა? არც კი მოსულა. დედამ გირაო გადაიხადა და სახლში წამიყვანა. თუმცა, მამას არცერთხელ უკითხავს როგორ ვარ, რატომ ჩავიდინე ეს. იმედგაცრუებულმა მთელი წლები მამის მიმართ სიძულვილს და ზიზლს დავუთმე დრო. მართალი ყოფილა გოგონებს მამის მიმართ

განსაკუთრებული სიყვარული აქვთო. ხოდა, ეს სიყვარული იყო, რაც ბოლოს მიღებდა. ბევრი ღამე გამითენებია ტირილში. მიუხედავად იმისა, რომ მე ის მძულდა, მაინც მჭირდებოდა იგი. ვერ ვეგუებოდი სინამდვილეში ჩემ წილ სითბოს და სიყვარულს სხვასთან, სხვის შვილებთან რომ გამოსატავდა ხოლმე, მეზობლების, ბიძაშვილების მიმართ. არასდროს ვყვარებივარ მას და წლები დამჭირდა ამის მისახვედრად და იმის გასაგებად, თუ რას ვეძებდი. ყოველთვის ერთ ჭერქვეშ ვცხოვრობდით, როგორც მდგმურები. 23 წლის რომ გავხდი, რალაცნაირად ჩემი ცხოვრება ავანსუვე. თონეში ვმუშაობდი, პურს ვაცხობდი. ფულს სწავლისთვის ვაგროვებდი. მედალს ორი მხარე აქვს. მეც მქონდა ცხოვრებაში, რა თქმა უნდა, შეცდომები. როცა წამოვიზარდე იმ უარყოფითი ენერჯის გამოშვება დავინწყე, რომელიც ბავშვობაში დამიგროვდა. დავინწყე, ასე ვთქვათ, შურისძიება მამაჩემზე. ისეთ რამეებს ვაკეთებდი, რაც მას გააღიზიანებდა. სახლში გვიან მივდი-

ქალები მისთვის მიღმა

ოდი, ტყუილების თქმა დავიწყე, რაღაც პერიოდი გამომდიოდა მისი წყობიდან გამოყვანა, და ამით ჩემს პროტესტს გამოვხატავდი მის არასწორ დამოკიდებულებებზე ჩემ მიმართ პატარაობაში. ზრდასთან ერთად გამომიმუშავდა არასრულფასოვ-

ნების შეგრძნება. თავში ისე მქონდა ჩაბეჭდილი მამისგან, რომ უვარგისი და მახინჯი ვიყავი, რომ კომპლექსები გამიჩნდა. თითქოს რაღაც მაკლდა ყოველთვის, თითქოს სულიერ სიმარტოვეს განვიცდიდი, მიუხედავად იმისა, რომ დედა სიტბოს არ მაკ-

ისტორიების კრებული

ლებდა. მოკლედ, ფეხზე დავდექი, დავინყე მუშაობა, მინდოდა მამისთვის დამემტკიცებინა, რომ მის გარეშეც კარგად ვიცხოვრებდი. ვმუშაობდი და გართობასაც არ ვიკლებდი. მამაჩემის და ჩემი ურთიერთობის შესახებ ახლობლებმა იცოდნენ და სულ მიჩიჩინებდნენ, რომ მამას უნდა დავლაპარაკებოდი, უნდა შევრიგებოდი და თბილი ურთიერთობა ჩამოგვეყალიბებინა. ის ხომ შენი მამაა და არ არსებობს არ უყვარდეთ - მეუბნებოდნენ. ხანდახან ამაზე ვფიქრობდი და ერთი მომენტი შემეცოდა კიდევ. იქნებ მართლა ასეა და ის ვერ გამოხატავს და ვერ ბედავს ჩემთან საუბართქო. ერთ მშვენიერ დღეს სამსახურში წასასვლელად მოვემზადე და მამასთან გასაუბრებაც გადავწყვიტე. იგი ტაქსის მძღოლად მუშაობდა და გზად ბირჟაზე გავუარე. დავინახე მისი მანქანა, საჭესთან იჯდა და ჩაფიქრებული ცას გაჰყურებდა. ღრმად ამოვისუნთქე, ვიფიქრე - რაც არის არის, დროა დავივიწყო წყენა-თქო და მივედი. გვერდით ჩავუჯექი, შემნიშნა, მაგრამ

არც კი შერხეულა. არც კი შემოუხედავს ჩემთვის. მე საუბარი დავინყე: „როგორ ხარ მამა?“ - ის დუმდა. მე განვაგრძე: „ასე როდემდე ვიქნებით, ხმას არ ვცემთ ერთმანეთს, ერთ სახლში ვცხოვრობთ. მე ძალიან მენატრები, შენ არა?“. ის ისევ დუმდა. სახე მიბრუნებული ჰქონდა. მეც გავჩუმდი, უხერხული სიჩუმე ჩამოწვა. შევატყვე, რომ თავი დამცირებულად ვიგრძენი. ვიფიქრე, ერთსაც მოვსინჯავ და ვკითხე: „არაფერი გაქვს ჩემთვის სათქმელი? საერთოდ არ გიყვარვარ?“. უცბად შემომხედა, ზიზლით სავსე თვალებით, ცივი და მკაცრი გამომეტყველება ჰქონდა. ისეთი თვალებით შემხედა, ჩემი თავი თავად შემეზიზნა. უცბად მითხრა: „რა გინდა? შემეშვი. არ მაინტერესებს შენი არაფერი. ჩემთან ნურაფერზე მოხვალ. შენს თავს შენ თვითონ მიხედე, ფეხებზე მკიდია მე. შემეშვი“.

ვაიმეეეეე, რა დამემართა? შეიძლება ენამ ვერც კი აღწეროს. გული ამიჩქარდა. ვიგრძენი ფეხები წამში როგორ დამიბუჟდა, სისხლი როგორ გამეყინა ძარღვებში.

თავი არარაობად ვიგრძენი. გული ისე გამისივდა, ერთი წამითაც რომ გავჩერებულყავი მის გვერდით, ისე ავფეთქდებოდი, რომ დედამინა შეზანზარდებოდა. არ მინდოდა მის წინ კიდევ უფრო დამეკნინებინა თავი. ხელის სწრაფი მოძრაობით გავაღე კარი და გადმოვედი. აღარაფერი მითქვამს, გავიქეცი, მაგრამ სად მივრბოდი მე თვითონ არ ვიცოდი. ჩემში სრული ქაოსი იყო. კვლავ მისი გამწარების სურვილმა გაიღვიძა ჩემში და დაბინდულ გონებაზე არაადეკვატური ქმედების ჩადენა გადაწყვიტე. თამარ მეფის ხიდზე აღმოვჩნდი. მინდოდა სამუდამოდ დამესაჯა ის. ჭუჭყიან და შემზარავ მდინარეს ჩავაშტერდი, და თავის მოკვლა დავაპირე. გადავძვერი ხიდზე და უკვე თავით გადაშვებას ვაპირებდი, როცა ვიღაც ძლიერად ჩამებლა-უჭა და ძალით გადამათრია. შეიქმნა ერთი ამბავი. მოკლედ, ბოლოს პოლიციის განყოფილებაში აღმოვჩნდი. რაღაც ოქმებზე ხელი მომანერინეს, რას მესაუბრებოდნენ არც მესმოდა და არც მახსოვს, ისეთ შოკში

ვიყავი. ჩემ წასაყვანად ერთგულ დაქალს ვუხმე. ოქმზე მასაც მოანერინეს ხელი და მასთან ერთად გამომიშვეს. ჩამსვა მანქანაში და თავისთან წამიყვანა, სახლში. მამ-შვიდებდა, მაგრამ არაფერი გამოსდიოდა. ვტიროდი გიჟვით, გულამოსკვნილი. ჩემს გრძნობებზე ახლობლებთან საუბარი ყოველთვის მიჭირდა, და ახლაც ვერავის ვუყვებოდი ამ ყველაფერს. საშინელ ტანჯვას განვიცდიდი, გულმუცელი მენვოდა. ღრიალი მინდოდა, უსასრულოდ. ხოდა, ამ დროს დაქალმა მარიხუანა შემომთავაზა. მითხრა, რომ რამდენიმე წამში თავს ისე კარგად ვიგრძნობდი, რომ ამ ამბავზე გამეცინებოდა კიდევ. სანამლავიც რომ შემოეთავაზებინა, იმასაც დაუფიქრებლად დავლევდი, ისე ვიყავი იმ მომენტში. ჰოდა, მოვწიე, და მართლაც გაქრა ყველა უსიამოვნო განცდა. თითქოს არაფერი მომხდარიყოს, რაღა დაგიმალოთ და მომეწონა კიდევ. დიახ, წასვლისას მეგობარმა მთხოვა, მარიხუანის რაღაც ნაწილი საერთო მეგობრისთვისაც მიმეცა, გზად. მეც

გამოვართვი და არხეინად, ბედნიერი შეგრძნებით წავედი. ბედნიერი ვიყავი, რომ ცოცხალი გადავრჩი. იმ წაგვის გამო სიკვდილი მართლა სისულელედ მეჩვენებოდა ახლა. სხვანაირად შევხედე მოვლენებს და გადავწყვიტე, რომ ამ დღის მერე მამაჩემი

ჩემი გულის ბნელ კუნჭულში დამესამარებინა და გამეგრძელებინა ცხოვრება, და ისე მეცხოვრა, რომ მისთვის დამემტკიცებინა, რომ მე არ ვარ უმაქნისი, და ჩემი კარგი შვილობით დამენახებინა მისთვის, რომ არ ვიყავი ფეხებზე დასაკიდი შვილი.

მიზნები მწვერვალისკენაც კი დავისახე, მაგრამ უკვე გვიანი აღმოჩნდა. სწორედ ამ დროს დამიჭირეს. შევცდი, მე მართლაც უვარგისი გამოვდექი. სამი წელი მომისაჯეს. ახლა მაინც ვიხმარ ქკუას სწო-

რად და მთელ ამ დროს ჩემ განვითარებას დავუთმობ. იქნებ რამეს მივალწიო ცხოვრებაში. მე მაინც განვაგრძობ ბრძოლას და ადრე თუ გვიან საკუთარ თავს მაინც დავუმტკიცებ, რომ არ ვარ უვარგისი“.

